

Asonkyrön Jouluku
1990

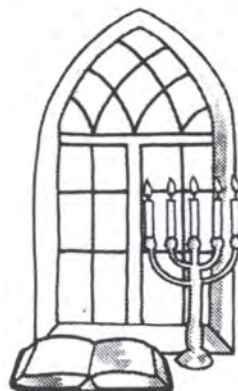
*Toivotamme kaikille
Isonkyrön Joulu -lehden
lukijoille
Hyvää Joulua ja
Menestystä Uudelle Vuodelle*

Isonkyrön Yrittäjät ry

*Hyvää Joulua
ja
onnellista uutta vuotta*

Ilmaiseksi

Joulun sanoma kertoo meille taas kerran Jumalan rakkaudesta ihmiseen. Jeesuksessa Jumala tuli pieneksi, avuttomaksi, itkeväksi seimen lapseksi.

Voimme kysellä miksi Jumala tuli keskellemme juuri sillä tavalla, eikö olisi ollut paljon pyhempää ja näyttävämpää tapoja. Miksi Jeesus syntyi lapseksi, aikansa pakolaiseksi.

Usein näihin kysymyksiin vastataan, että Jumala tuli ihmiseksi, että hän voisi auttaa meitä. Jeesus tunsi kipua ja ahdistusta, hänelle olivat tuttuja ihmisen ikuiset vaivat. Tällaiset vastaukset tuntuvat aivan päteviltä. Kuitenkin on lupa odottaa, jotain vielä merkittävämpää.

Voisiko olla niin, että Jeesuksen ihmiseksi tulossa on vastaus koko pelastuskysymykseen. Jumalan piti lähettää Poikansa maailmaan, koska sisimmästämme ei ole välitöntä tietä Jumalan yhteyteen. Jeesuksen syntyessä ovat kaikki meidän omat yrityksemme päästä kohoamaan Jumalan yhteyteen menettäneet merkityksensä. Meidän halumme uskoa omiin mahdollisuuksiimme, omiin ratkaisuihimme pelastumisessamme onkin harhaa.

Jeesus ei tullut pelastamaan tietyn hengellisen tason saavuttaneita. Hän tuli avuttomaksi lapseksi, niin alas kuin se on mahdollista, että me näkisimme ettei millään ihmisen omilla kyvyillä, teoilla tai voimilla ole merkitystä Jumalan edessä ja Jumalan yhteyteen pääsemisessä. Jeesuksen ei olisi tarvinnut alentua ihmiseksi, jos jokin muu tie olisi ihmiselle mahdollinen.

Joulu on ilon juhla. Tämä juhla koskettaa meitä kaikkia. Ilo nousee siitä Jumalan rakkaudesta, että hän ei odota meiltä mitään omia suorituksia. Me, tulosvastuu-ajatteluun totuneet, velalliset saamme lahjaksi, ilmaiseksi, armosta, Vapahtajan, joka on tuomittujen pelastaja. Seimen yllä voimme nähdä ristin, joka tuo pelastuksen. Meidän on turha tuskaila omasta tai toisten pelastumisesta. Joulun Herra näyttää meille, että tärkeintä on turvata yksin häneen, Kristukseen.

Iloitkaamme joulun lapsesta.

Aku Keltto

Sisällysluettelo

Ilmaiseksi.....	Aku Keltto	1
Koulutuksen vuosi.....	Harri Mullola	3
Suuntana Isokyrö.....	Eino Toivola	4
Joulu tulee tänäkin vuonna.....	E. Ollila	5
Runoja.....	Salme Muilu	5
Lions-klubin 30 toiminnan vuotta.....	Tauno Lepistö	6
Runoja.....	Tapani Kontsas	7
Isonkyrön kirkkoherrat.....	Matti Loukola	8
Sauna reisu	Leo Kyntäjä	12
Runoja.....	Marnen	13
Pesäpallolla pitkät perinteet Isossakyrössä....	Erkki Kuusikko	14
Muutokset maaseudun kouriin.....	Mika Erkkilä	15
Pojat on poikia.....	Leo Kyntäjä	17
Väkimäärä kasvoi parilla kymmenellä Takana tonttikauppojen ja rakentamisen vuosi.....		18
Runoja.....	Marnen	20
Kuvia vuoden varrelta.....		21

Kustantaja

Toimitus

Painopaikka

Isonkyrön Yrittäjät ry

Ari Suokko

Jaakko Ujainen (vastaava)

Kurikka-Paino Ky

Koulutuksen vuosi

Kulunut vuosi Isonkyrön Yrittäjät ry:n puheenjohtajana on ollut haastava, mielenkiintoinen ja paljon antava. Vuoden aikana olen tavannut paljon uusia ihmisiä keskusliitosta, Ep:n yrittäjistä ja eri paikallisyhdistysten puheenjohtajia.

Vuosi alkoi perinteisellä paikallisyhdistysten puheenjohtajien seminaarilla, joka tapasin useita mielenkiintoisia henkilöitä ympäri Suomen. Kokemuksia ja mielipiteitä vaihdettiin niin yritystoiminnan kuin yhdistystoiminnankin alueilta.

Paikallisyhdistyksen toiminta aloitettiin järjestäytymiskokouksella, jossa kokoontui syyskokouksessa valittu hallitus suunnittelemaan vuoden toimintaa. Toritapahtumat kesälauantaisin käynnistettiin ja ohjelmaa pyrittiin järjestämään torielämän virkistämiseksi.

Kunnan elinkeinolautekunnan toimesta käynnistettiin yrittäjäkoulutuksen suunnittelu ja koulutusohjelmaksi valittiin Vaasan Korkeakoulun täydennyskoulutuskeskuksen tarjoama koulutuspaketti; kurssin suosio yllätti järjestäjät täysin, kurssille ilmoittautui 39 henkilöä, toimivia yrittäjiä ja myös yrityksen perustamista suunnittelevia ilahduttava määrä.

Kurssin aikana käynnistetään yritysrenkas toiminta, joka toimii ryhmätyöperiaatteella. Ryhmät pohtivat eri yritysten ongelmakohtia ja yrityksille pyritään rengas-toiminnan aikana kullekin tekemään toimintasuunnitelma.

Yrittäjyys on kuntamme ja koko maakunnan voimavara ja tätä perintöä tulisi kaikin tavoin vaalia. Meidän tulee hakeutua vahvaan yrittäjäperinteeseemme ja vahvistaa jo voimassaolevia voimavarojamme, joista yrittäjäaate on ratkaisevin tulevan kehityksen kannalta.

Toivotan lukijoillemme Hyvää Joulua ja vielä parempaa Uutta Vuotta.

Harri Mullola
Isonkyrön Yrittäjät ry
puh.joht.

Harri Mullola on Isonkyrön yrittäjien puheenjohtaja.

Suuntana Isokyrö

Isonkyrön kunta on asettanut tavoitteekseen kunnan asukasluvun nousun. Välittömiksi keinoiksi olemme valinneet asuntotuotannon ja työpaikkojen lisäämisen. Nämähän ovat ne keskeiset syyt, joiden perusteella ihminen valitsee asuinpaikkansa.

Olemme nähneet vahvuudeksemme kunnan sijainnin kahden maakuntakeskuksen välissä. Mahdollisia kuntaan muuttajia on lähiseudulla tarjolla riittävästi. Heidät on vain osattava ottaa vastaan. Myös alueemme ulkopuolella Kyrönmaa nähdään yhtenä läänimme tärkeimmistä kasvualueista.

Heikkoja signaaleja maallemuutosta on aina ollut. Silti ihmiset ovat aina asettuneet sinne, minne työpaikatkin ja missä palvelut ovat olleet kunnossa. Nykyajan ihmiselle ei riitä pelkkä puhdas luonto.

Kun me houkuttelemme asukkaita Isonkyröön lupamalla viihtyvyyttä ja korkeatasoisia palveluja, on meidän myös pystyttävä vastaamaan huutoomme. Kunnan palvelurakenne ja kapasiteetti on saatava sille tasolle, että pettymyksiä ei tule. Hyllystä on löydyttävä sitä, mitä mainoksessa luvataan.

Kuntamme ikärakennetta on pitkään vaivannut nuorten ikäluokkien pienuus. Tämä on luonnollisesti johtanut alhaiseen syntyvyyteen ja kierre on jatkunut. Tärkeimpänä syynä on ollut kunnan asuntorakenne. Lähes jokaisen nuoren perheen ensimmäinen koti on vuokra-asunto. Ei siksi, etteikö haluttaisi asua omassa asunnossa vaan siksi, että siihen ei ole taloudellisia mahdollisuuksia. Jos vuokra-asuntoa ei löydy omasta kunnasta, nuori muuttaa sinne mistä löytyy.

Isossakyrössä vuokra-asuntoja on asukasta kohden vain puolet maalaiskuntien keskimääräisestä tasosta. Kaupungeissa taso on selvästi korkeampi.

Lääninhallitus on asettanut kuntamme vuokra-asun-

torahoituksessa ensimmäiselle sijalle läänimme 57 kunnasta. Tämä merkitsee kaikkien haettujen vuokratiloiteiden rahoitusta ja siten huomattavaa tulonsiirtoa valtiolta Isonkyrön kuntaan. Asuntohallitus on tänä vuonna tekemillään päätöksillä mukana n. 19 milj. mk:n asuntorakentamisessa Isossakyrössä. Vuokra-asuntotuotanto on pidettävä myös tulevaisuudessa riittävän korkealla tasolla, ettei asuntojen puute muodostu pullonkaulaksi kunnan myönteiselle kehitykselle. Pitäkäämme kiinni nuoristamme, tulevaisuus on heidän.

Yritystoiminnan kehittämisessä eli työpaikkojen lisäämisessä on tärkeää edetä mahdollisimman laajalla rintamalla. Ensimmäisellä sijalla on aina se yrittäjäpotentiaali, joka on omassa kunnassa. Tätä resurssia voidaan hyödyntää ja kehittää ennen muuta jatkuvalla koulutuksella ja neuvontajärjestelmiä parantamalla. Meneillään olevan ISKE-projektin konsultointi, koulutus ja yrittäjäengastointi ovat hyvä alku pitkäjänteiselle kehittämiselle. Keskeistä on, että yrittäjät oivaltavat oman sekä työntekijöidensä osaamisen olevan liiketoiminnan keskeisen menestystekijän.

Ennakkotietojen mukaan Isonkyrön asukasluvu on kääntymässä kasvuun. Tästä on annettava erityinen kiitos äideille ja isille. Syntyvyys on tänä vuonna selvästi aiempia vuosia korkeampi.

Tuleva vuosi tuonee meille myös muuttovoittoa johtuen ennen muuta voimistuvasta asuntorakentamisesta. Näissä tunnelmissa haluan toivottaa Teille kaikille lukijoille Hyvää Joulua ja Menestystä Uudelle Vuodelle.

Eino Toivola
kunnanjohtaja

Joulu tulee tänäkin vuonna

On ilo antaa lahjoja omaisille ja ystäville ja nähdä lasten tai lastenlasten silmien loistavan, mutta voimme antaa myös toisenlaisia lahjoja. Suurin niistä on rakkaus lähimmäistämme kohtaan.

Naapurissasi asuu ehkä yksinäinen vanhus tai vammaisen henkilö joka ilahtuu vierailustasi: Tämä lahja voidaan antaa läpi vuoden, ei vain jouluna. Meidät on luotu rakastamaan toisiamme mutta tämä nyky-yhteiskunta muuttaa meitä kiireisiksi ja liian työn rasittamiksi. Lainaankin Heimo Lemposen Terveys-lehden lokakuun numerossa ollutta kirjoitusta joka sopii ajattelun aiheeksi meille nykyihmisille. Hän kirjoittaa: "Tuntuuko sinusta koskaan siltä, että me ihmiset olemme kuin ohjelmoituja koneita, jotka toteuttavat sisäänrakennettua kaavaa kykenemättä tekemään toisin? "Krooniset ajatuksemme", joita asenteiksi sanotaan, ohjaavat meitä niin, ettei itsenäiselle ajattelulle jää tilaa. Oletko huomannut, että näkymättömät kahlitsijat haluavat kääntää ajattelun tavallisesti kielteiseen suuntaan.

Elämä jättää jälkensä jokaiseen, se saattaa jopa vammauttaa; ajattelun tunnevamma, jähmettynyt, kieroutunut asenne on vakava asia.

Se voi vääristää pienen lapsen maailmankuvan, se voi murskata avioliiton, se saattaa tehdä työyhteisön ilmapiiristä kireän ja masentavan tunnevammaisten taistelukentän. Se voi viedä elämänilon.

Ei meitä luotu hukkaamaan aikaamme asennesotiin toistemme kanssa. Ajattelummekin tulisi etsiä siipiä, nähdä elämä silmästä silmään, löytää se aina uudelleen.

Nähdä toinen ihminen ainutlaatuisena, odottamassa kädenojennusta, muurin murtamista, itsemme avaamista, taakkojen pois heittämistä. On hyvä antaa muutoksen tuulien puhaltua pois kaikki tarpeeton, silloin vain todella arvokas jää jällelle."

Näistä sanoista tuli mieleeni kuinka tärkeitä olemme omassa kunnassamme voimme asenteillamme vaikuttaa mihin suuntaan kehitys kulkee.

Henkinen hyvinvointi on paljon meistä ihmisistä itsestämme kiinni. Elämä on arvokas asia, eläkäämme se toisiamme kunnioittaen ja rakastaen silloin jo joulun sanoma on ymmärretty oikein.

E. Ollila

Mietteitä

*Adventti on ovi jouluun,
joulu avoin tie seimelle.*

*Joulu on
läheisten yhteys.*

*Joulunhenki viipty
himmelin liikkeissä,
aattoillan hiljentyessä
kynttilän hymyyn.*

*Joulu on lämmin hymy ja
satuja kertovat silmät.*

Salme Muilu

*Surussa on
huutava hiljaisuus.
Siihen ei totu,
ehkä vähitellen kasvaa.*

*Yhteytemme ylöspäin
hoidossa oloa.*

*Joka hetki matkalla
maahasi,
ymmärrykseni ylitse käyvään.*

*Sanasi siemenet
mieleni pellossa,
korjuun aikana orastamassa.*

*Rakkaus sytyttää
lämpöä, valoa ja sopusointua.*

Salme Muilu

Lions-klubin 30 toiminnan vuotta

Lionstoiminnan käynnistäjä on selvästi klubikokous. Niistä ensimmäinen Isossakyrössä oli 5. toukokuuta 1960 Isonkyrön Säästöpankin kokoushuoneessa. Puhheenjohtajana oli Erkki Itävuori ja sihteerinä Arthur Moberg, molemmat Vaasa-Vasan lionsklubista. Tässä kokouksessa oli 11 isokyröläistä leijonaa, joten 4 leijonaa piti vielä kokouksen jälkeen löytyä, jotta tarvittavat 15 perustajajäsentä olisi koossa toisessa oikeastaan myös perustavassa kokouksessa toukokuun 19 päivä oli jo isokyröläinen presidentti Jorma Orispää ja sihteerinä Pentti Saari. Pöytäkirjaan Pentti Saari on kirjannut 6 pykälää.

Hypätään 10 vuotta eteenpäin eli syksyyn 1970. 10. päivä syyskuuta oli klubikokous Elpen baarissa, puhetta johti presidentti Kalevi Miely ja sihteerinä oli Simo Syrilä. Lionsveljien määrä on jo kasvanut 26:een tosin ihan kaikki eivät olleet paikalla. Käsiteltävien asioiden määräkin on vähän kasvanut eli pöytäkirjan pykälä oli 17. Tässä kokouksessa päätettiin 10-vuotisjuhlan vietosta Isonkyrön Yhteiskoululla 14.11.1970.

Siirtykäämme jo vuoteen 1980. Silloin 20-vuotisjuhlien järjestely käynnistyi ylimääräisessä hallituksen kokouksessa ravintola Louhessa 28 elokuuta. Presidenttinä toimi Risto Soini ja sihteerinä Martti Ristiluoma. Toisena aiheena oli verokalenterin toimittamisen matkaansaattaminen. Varsinainen klubikokous oli vasta syyskuun 11. päivänä. Siinä oli paikalla koko klubivahvuus eli 31 veljeä. Pykälä löytyi pöytäkirjasta 26.

Tässä olen puhunut kolmesta kokouksesta, mutta hiukan vielä kokouspaikoista. Ensimmäiset kaksi perustavaa kokousta pidettiin Säästöpankin tiloissa, mutta jo syyskuussa -60 päästiin Isonkyrön käräjäsaliin Pohjankyrön taloon. Seuraava vaihto oli lokakuussa -61, jolloin siirryttiin Isonkyrön Yhteiskoulun opettajinhuoneeseen. Yhteiskoululta palattiin maaliskuussa -62 taas käräjäsaliin. Kun Elpe alkoi toimia nykyisen Esson huoltoaseman kohdalla, siirtyi klubi kokoustaamaan sinne helmikuussa 1964. Nykyinen kokouspaikka ravintola Louhi on ollut käytössämme helmikuusta -74 lähtien. Näiden jo mainittujen paikkojen lisäksi on kokouksia pidetty muuallakin esim. yhdessä naapurilionsklubien kanssa.

Kokousasiathan ovat yleensä melko kuivia ja ikäviä,

mutta niihin on koettu löytää erilaista hauskaa esim. vitsi on kuulunut mausteeksi. Tässä niistä yksi jostain 70-luvulta: Kansakoulussa on menossa matematiikan tunti ja yht'äkkiä naapuritontilla sytty rehuvaaja tulle. Paikalle saapuu palokunta ja tietenkin luokan kaikki oppilaat ryntäävät luokan ikkunoille katsomaan. Opettaja komentaa oppilaat takaisin paikoilleen, mutta kukaan ei tottele. Sitten opettaja uhkaa, että joulutodistukseen tulee viitonon ellei heti palata paikoilleen työhön. Kaikki muut paitsi pikku-Kalle istuvat pulpetteihinsa. Opettaja kysyy: "Miksi Kalle ei mene paikalleen?" Kalle vastaa: "Mulla oli ennestään matikasta nelonen."

Aktiviteetteja on tähän mennessä ollut ainakin 250 erilaista. Näistä noin puolet on ollut rahan kokoamista ja puolet rahan jakamista.

Suuria valtakunnallisia Lions-järjestön keräyksiä on ollut neljä: kolme Punaista Sulkaa ja Yksi Punainen Sydän. Lisäksi v. 85 osallistuttiin Annansilmä talkoisiin.

Klubin omia Rahankeräysaktiviteetteja ovat olleet verokalenteri, arpajaiset, jäänlähdeveikkaus, paanut, mitalit ja joulukortit.

Verokalenteri on pitkäaikaisin rahankoontikeino. Ensimmäinen julkaistiin v. -60 ja viimeinen v. -87. Tuotto on kiistattomasti ollut melkoinen eli tällä hetkellä nykyrahalla mitattuna noin 15000 mk vuodessa.

Arpajaisia on järjestetty usein johonkin kohteeseen siten, että koko tuotto on annettu jonkin avustusta pyytäneen yhdistyksen käyttöön. Monta kertaa ne toteutettiin koriarpajaisten muodossa, jolloin Kyröläinen liikeyritys myi korillisen tavaraa arpajaisvoitoiksi ja myi arpalistan asiakkailleen.

Ensimmäinen jäänlähdeveikkaus oli Akkaansillan hajottamispäivästä keväällä -62. Myöhemmin jääveikkaus siirtyi tähän koulukeskukseen ja Kettulan väliin, kun jälle kannettiin kirkasvärinen tynnyri. Yleisö veikkasi päivän ja hetken, jolloin tynnyri ui sillan ali. Paras arvaaja sai matkaradion ja muut lähelle arvanneet hiukan halvemman palkinnon. Viimeinen klubin järjestämä jääveikkaus oli v. -74.

Paanut ja mitalit saivat alkunsa vuonna 1979, kun Vanhan Kirkon katto purettiin ja klubi sai tehtäväk-

seen puhdistaa ja tallettaa käyttökelpoiset paanut Vanhan Kirkon lähellä olevaan vilja-aitaan. Kun paanuun liimattiin Kalevi Mieltyin suunnittelema Vanha Kirkko mitali, niin saatiin matkamuisto, joita vieläkin on myynnissä.

Joulukortteja oli myynnissä jo kolmekymmentä vuotta sitten, mutta silloin vain kerran. 28 vuotta myöhemmin eli v. -88 se tuli takaisin. Ensimmäinen aiheena oli Vanha Kirkko ja v. -89 lisäksi Neitsyt Marian kaappi, molemmat Kalevi Mieltyin valokuvasta painolaatalle siirrettyjä kuvia. Toistaiseksi myynti on tuottanut tyydyttävästi.

Kun rahaa on onnistuttu kokoamaan on se tietenkin osattava jakaa pois. Koko 30-vuoden ajan klubi on jakanut stipendejä koululaisille. Koulujen päättäjäispäivänä on kansalaiskoulun, keskikoulun ja lukion päättänyt oppilas saanut pienen tunnustusstipendin. Koulu-uudistuksen myötä kansalaiskoulu ja keskikoulu katosivat, mutta stipendejä on jaettu senjälkeen yläasteen oppilaille. Toinen stipendien jakamistapa on ollut stipendin mmyöntäminen hakemuksesta ammatin valmistuvalle opiskelijalle joka syksy.

Kulttuurintukeminen on ollut kohteena alusta pitäen. On järjestetty teatteriesityksiä, taidenäyttelyitä ja konsertteja aina siten, että ne ovat tuoneet mukanaan melkoisen tappioriskin. Onneksi niistä on selvitty melko vähäisin tappioin ja onpa osa konserteista osoittanut jopa tuottaviksi.

Näiden jo mainittujen kohteiden lisäksi on sadat klubille tulleet anomukset, tiedot inhimillisestä hädästä saaneet myönteistä suhtautumista, joten auttava käsi on yritetty antaa mahdollisimman monille niin rahallisesti kuin myös kökkätöiden muodossa.

Ladytoiminta on kuulunut tähän lionstoimintaan koko ajan hyvin tärkeänä osana. Siitä kerron kaksi toimintamuotoa. Ensimmäiset 16 vuotta vietiin joulupaketti moneen isokyröläiseen kotiin. Sopivat osoitteet saatiin sosiaalilautakunnalta. Vuodesta 1977 lähtien ladyt ovat muistaneet Kesterikin asukkaita viemällä jokaiselle joulukukan ja kutsumalla Kesterikin väen pieneen kahvi- ja juhlatilaisuuteen. Nämä kaksi toimintamuotoa osoittavat, kuinka ihmisläheistä toimintaa tuo ladyjen työ on.

Sellaisesta vapaamuotoisemmasta touhusta löytyy erinomainen kuvaus Matti Nummensalon runosta:

Leijonia keittiössä

*Pari viikkoa ennen joulua
me leijonat kävimme koulua.
Opin saunassa silloin me jalossa,
tuolla yhteiskoulumme talossa,
saimme oppia keittiötaitoa,
ihan todellista ja aitoa.*

*Oli siellä pulskia frouvia,
jotka opettivat sitä souvia,
vähän ensin taululla taktiikkaa
ja sitten jo oikein praktiikkaa,
jossa tehtävät kaikille laadittiin
ja täyttämään ne vaadittiin.*

*Ja kun astiat kaikk' oli tiskattu
ja roskatkin sivuhun viskattu,
niin todistuksetkin jaettiin,
ne patruinessalta haettiin,
eikä yhtään nelosta viitosta
vaan kaikille pelkää kütosta.*

*Niin päättyi se tärkeä opetus
ja juhlava oli sen lopetus.
Joku kenties härnäsi akkaansa,
kun kotona kohtasi rakkaansa,
että ilta ei mennyt nollahan:
Nyt diplomikokkeja ollahan.*

Nuoko aakkoset:

*On nuoruusaika, taakse juossut,
mitenkä kiirettä, sillä niin.
Huomaamatta, sellaista lainkaan,
nipistellyt, ei mitään paikkaa.*

*Kouluaika, kuin taika elämälle,
työsarka, leivälle leveämmälle.
Nuoko aakkoset, muistin takaa,
eihän vanhuus, laiskana makaa.*

*Tikkaa koneet, moottorit hyrrää,
kilpajuoksu, yritystä lisää.
Kotipitäjies, tahtovi nuodet pitää,
kehitetään tätä, markkakin itää.*

*Niin Joului, elämän valon tuo,
uusivuosi, toivon rikkaan suo.
Kiitos vanhasta, kotiin ja maailmalle,
suojelus suuri, turvaat vuoden uuden.*

Tapani Kontsas

Isonkyrön kirkkoherrat

Piispa Yrjö Sariola sanoi 26.9.1990 Aku Kelton virkaanasettajaispuheessa: "Kappalaisen virassa liityt pitkään pappien ketjuun Isonkyrön perinteistä rikkaassa seurakunnassa".

Jäin ajattelemaan noita sanoja, ja päätin etsiä tietoja seurakunnassa palvelleista papeista. Mieleen tulivat heti Geet, Brenner, Aeimelaekset, Stenbeck sekä papit, joita itse olen nähnyt ja joiden olen kuullut puhuvan.

Katolisena aikana piispa nimitti papit virkoihinsa, mutta uskonpuhdistuksen jälkeen virkanimityksen antoi kuningas. Perimätiedon mukaan viimeiset katoliset papit Pohjankyrön seurakunnassa ovat olleet Erkki Jopson 1490 ja Gregorius Arvidinpoika 1512. Ensimmäinen luterilainen pappi on ollut Laurentius Torstanus, joka on ollut virassaan ainakin vuonna 1543.

Pohjankyrön (Isonkyrön) seurakunnan kirkkoherrat

1. Laurentius Torstanus 1543
2. Thomas Fransiskuksenpoika Raumannus 1544-1546
3. Canutus 1546-1550
4. Jacop Sigfridinpoika Geet 1550-1589
5. Simon Johanneksenpoika Nurckerus (Nurkka) 1590-1602
6. Joh. Marci Uranus 1604-1611
7. Matthias Georgi Dubblade 1611-1622
8. Georgius Thoma Patur 1622-1644
9. Isaac Brenner 1644-1670
10. Israel Alftanus 1672-1712
11. Nicolaus Aeimelaeus 1712-1750
12. Johannes Aeimelaeus 1751-1807
13. Nils Aeimelaeus 1807-1817
14. Johan Sundvall 1818-1825
15. Gustaf Gadolin 1829-1843
16. Karl Erik Hällfors 1845-1854
17. Lars Jakob Stenbäck 1856-1870
18. Oskar Vilhelm Forsman 1872-1886
19. Gustaf Duchrman 1888-1916
20. Niilo Engelbert Vainio 1918-1931
21. Yrjö Heikki Simojoki 1932-1950
22. Lauri August Rauramo 1951-1958
23. Aarne Kustaa Maunula 1959-1975
24. Erik Silvola 11.12.1975-

Se, että kirkkoherrojen palvelusvuosien välillä on vuoden parin välejä johtuu siitä, että virkatalon hallussapitoon maineen ja viljelyksineen saattoi papin leski saada "armovuosia", jolloin papillisia tehtäviä hoiti "välivuoden saarnaaja".

Merkittäviä kirkkoherroja

Useimmat Pohjanmaan 1500-luvun kirkkoherroista olivat syntyisin Varsinais-Suomesta, koska lähin papiskoulu oli Turussa. Pohjanmaalle tulleet papit saattoivat kansanluonnetta tuntemattomina joutua riitoihin seurakuntalaistensa kanssa. Ensimmäinen luterilainen kirkkoherra Torstanus esimerkiksi peräsi käräjillä seurakuntalaisten laiminlyömiä papinmaksuja. Säilyneistä käräjöpöytäkirjoista on myös meidän aikamme sukututkijoille se etu, että löytyy nimiä ja vuosilukuja. Tietenkin esivanhemmista antaa lisää tietoa se, että heidän nimensä yleensä löytyy käräjöpöytäkirjoista!

Jaakko Geet tuli Pohjankyrön kirkkoherraksi Turun piispan Martti Skytten ja Kustaa Vaasan valtuuttamana. Hänen kerrotaan aikaisemmin toimineen kuninkaan hovipappina, joten kuningas tunsikin hänet hyvin. Naantalin luostarin lampuotin poika Jacobus Sigfridi Nondalensis tuli kirkkoherraksi v. 1550. Uusi kirkkoherra joutui heti alusta alkaen monenlaisiin käräjätutuihin seurakuntalaistensa kanssa. Vuoden 1561 aikoihin alettiin kirkkoherraa vastaan tehdä valituksia ja piispa Follingius nuhteli häntä. Geet sai nuhteita ah-

Niilo Aeimelaeus nuorempi.

neudesta, ylimielisyydestä, mielivallasta ja heikommasta elämästä. Mahtavimmillaan Geet oli 1570-luvun lopulla, ja kun hän suostui varauksetta Juhana III:n liturgian kannattajaksi, tuli hänestä koko Pohjanmaan rovasti.

Juhana Acimelaus.

Elämänsä ehtopuolella Geet todennäköisesti pääsi lähemmäksi seurakuntaansa. Merkittävimmän muiston hän jätti itsestään maalauttamalla kirkon seiniin Raamatunaiheiset kuvasarjat, Biblia puperumin eli köyhien raamatun. Nämä yli sata seinämaalausta valmistuivat 1560. Geetin sanotaan kustantaneen ne itse.

Simon Nurkka tuli Geetin jälkeen kirkkoherraksi. Nuijasota käytiin hänen aikanaan. Linnaleiristä syntyneessä riidassa hän asettui Pohjanmaan talonpoikien puolelle, ja toivoi apua Kaarle-herttualta. Santavuoren taistelun jälkeen Marski Klaus Fleming majoittui Isonkyrön pappilaan, jossa piti kirkkoherra Nurkkaa vankina ja johon kutsutti muitakin Etelä-Pohjanmaan pappeja, ja piti heille ankan nuhdesaarnan. Mainittakoon, että Nurkka sai kruunun varoista v. 1598 korvauksena kaksi tynnyriä voita "siitä suuresta vahingosta, minkä kapinalliset suomalaiset olivat hänelle edellisenä vuonna aiheuttaneet panemalla hänen kahleisiin ja ryöstämällä hänen omaisuuttaan".

Isak Brenner oli yhdeksäs kirkkoherroista. Hän harjoitti kydönpolttua ja saveni pappilan maita ja saattoi pellot hyvään kasvukuntoon. Hänen aikanaan peltopinta-ala myös laajeni. Pappilan pelloilta saivat myös alueen talonpojat viljelysoppia. Brenner peitätti v. 1666 Geetin satavuotta aikaisemmin maalauttamat Vanhan kirkon seinämaalaukset kalkkilaastilla. Syynä maalausten peittämiseen pidetään puhtasoppisuuden aikaa. Toisaalta Isak Brenner oli saanut lapsena Johannes Messeniukselta, taitavalta maalarilta ja oppineelta mieheltä, Kajaanin linnassa maalausopetusta. Geetin teettämät kuvat saattoivat käyttää Brennerin silmissä kömpelöiltä. Ylistaron kirkon sakastissa on Brennerin maalaama omakuva vuodelta 1661. Hyväkuntoisesta kuvasta voi todeta Brennerin kyvyt maalarina. Myös Brennerin poika Elias kohosi myöhemmin kuuluisaksi miniatyyrimaalariksi, ja tyttärentytär Susanna Alftan maalasi todennäköisesti sen perhekuvan, joka on Vanhan kirkon seinällä vuodelta 1681.

Aeimelaus-suku piti hallussaan Kyrön kirkkoheranvirkaa yli 100 vuotta. Näiden kolmen papin suku polveutui Kokemäeltä. **Nicolaus Aeimelaus** vihittiin

papiksi Turussa v. 1706, ja hänet määrättiin Isonkyrön sijaiskirkkoherraksi. **Israel Alftanus** oli vanha ja raihas, eikä pystynyt virkaansa enää hoitamaan. Aeimelaus peri edeltäjänsä viran tämän vielä eläessä v. 1712 ajalle tavanomaisella tavalla menemällä naimisiin kirkkoherran tyttären kanssa.

Parin vuoden kuluttua, v. 1714, Napuen taistelu karkoitti Aeimelauksen Ruotsiin, jossa hän toimi opettajana ja pappinakin. Kirkkoherra palasi ensimmäisten pakolaisten joukossa "melkein autoituneeseen Isonkyröön". Hän luultavasti kirjoitti sen "karmean valituskirjeen", jolla v. 1725 pyydettiin hallitukselta vapaavuosia verotuksesta. Kirkkoherran tarmosta suurin osa kului isonvihan hävitysten korjaamiseen ja kirkollisen menon kuntouttamiseen. Kirkkoon hankittiin ryöstettyjen kellojen tilalle uudet, ostettiin uutta ehtoolliskalustoa ja messukasukoita. Hän oli myös ensimmäisiä pappeja, joka saarnatuolistaan kuulutti seurakuntalaisilleen tuomiokapitulin julistuksen ja kehoituksen maapärynäin eli perunain viljelemisestä.

Juhana Aeimelaus, edellisen poika, oli erityisen tarmokas lasten opettajana. 1750-luvun puolivälissä hän vaati, että kirjasta lukeminen piti aloittaa 7 tai 8-vuotiaana. Tavallisimmin se siihen aikaan aloitettiin vasta 14-15-vuotiaana. Vuonna 1768 hän antoi tarkat oheet lukkarinkoulun pitämisestä ja lasten opetuksesta. Ohjeiden mukaan vanhempien oli huolehdittava siitä, että lapset mainitussa iässä pantiin lukkarinkou-

1. Vanha kirkko v. 1901.

luun sakon uhalla. Jos taas lapset ilman syytä olivat poissa koulusta, "tulivat he koulussa asianhaarain jälkeen kuritetuksi". Tarpeelliset koulukirjat oli ostettava. Jos vanhemmat eivät sitä tehneet, "piti yhtä hyvin ostettaman kirkon rahoilla", kirkko voi sitten päästä omilleen, ellei muuten, niin "ulospanttaamalla". Köyhille ja varattomille lapsille kirjat ostettiin vaivaskassan varoilla. Taidot kontrolloitiin kinkereillä.

Nils Aeimelaus määrättiin v. 1799 sokeaksi tulleen isänsä Juhanan viransijaiseksi. Isän kuoltua v. 1806 hänet valittiin kirkkoherran virkaan. Vaikeat nälkävuodet ja Suomen sota 1808-1809 sattuivat hänen kirkkoherrakaudelleen. Hän oli mukana siinä lähetystössä, joka sodan päätyttyä otti yhteyden uuteen hallitsijaan Aleksanteri I:een. Hän oli myöntöväisyyssinjan mies ja vaikutti paljon hallitsijan suopeaan suhtautumiseen, ja pystyi vaikuttamaan siten, että Etelä-Pohjanmaalle saatiin Venäjältä vilja-avustuksia korvauksena kärsityistä sotavahingoista. Hän oli yksi niistä kolmesta jäsenestä, jotka valmisteluvaliokunnassa suunnittelivat maamme rahalaitoksen ja uuden halli-

tuksen, sittemmin senaatin, järjestelyä. Nils Aeimelaus kuoli v. 1817 ainoastaan 64 vuoden ikäisenä. Hänellä oli 17 lasta, joista nuorin opiskeli papiksi, mutta hän meni Tallinnaan kirkkoherraksi ja asessoriksi.

Sota on jättänyt edellämainitut kirkkoherrat historian lehdille lukuunottamatta Geettiä ja Brenneriä. Millaisia he olivat saarnamiehinä, sitä ei voi kuin arvailla.

Carl Erik Hällfors toimi kirkkoherrana 1845-1854. Hän oli hyvin oppinut mies, filosofian tohtori. Seurakuntalaiset olisivat kuitenkin halunneet kirkkoherraksi vuodesta 1839 kirkkoherranapulaisena toimineen Frans Oskar Durchmanin. Isonkyrön seurakunta oli ns. keisarin seurakunta, ja keisari määräsi kirkkoherraksi Hällforsin. Hänen aikanaan, v. 1848, valmistui nykyinen Carl Engelin piirtämä kirkkoherran pappila.

Lukkari Lagus teki Hällforsista pilkkalaulun, "Laulu paimenelle". Sävel: Arvon mekin ansaitsemme. Tässä kolme säkeistöä malliksi.

*Paimen tuli tuolta tänne ison Saaren kylästä.
Keisarilta oli säännö, vaikk' ei meidän pyynnöstä.
Ollsin' suon' et olis siellä, monta vuotta ollut viellä.
Fralla laa jne.*

*Waikka on kyll' suuri saanto, pitäjäästä saatava.
Yhtä kaikki hällä luonto, lähimmäistäns' kaatava.
Wiisa sataa tynnyriä vuosittain hän saa jyviä.
Fralla jne.*

*Tähän tuloo vielä sitten seittemänkymmentä.
Tynnyrin alaa pelto, ette sopii vielä enentää.
Toisia tuhatt' taksvärkki voita, juusto, lemmi härki.
Fralla jne.*

On ymmärrettävää, että Isonkyrön kirkkoherranvirka oli haluttu suurten verotulojen takia. Ylistaro itsenäistyi viimeisenä, v. 1859, mutta sai oman kirkkoherran vasta 1881. Kappeliksi se oli tullut jo 1658.

Lars Stenbäck oli tunnettu runoilija. Hän kirjoitti nuorena lyyrisiä ja romanttisia runoja vetäen vertaa Topeliukselle ja Runebergille. V. 1835 hän koki uskonnollisen herätyksen ja tuomitsi maallisen runouden. Hänen rakennuttamansa Stenbäckin maja on vieläkin Pappilansaareissa. Siellä hän kirjoitti hengellisiä runoja ja osallistui ruotsinkielisen virsikirjan uudistustyöhön. Nykyisessä virsikirjassamme on kaksi hänen sanoittamaansa virttä: 259 ja 288. Stenbäck oli teologian tohtori.

Oskar Vilhelm Forsman toimi vuodesta 1863 Jurvan itsenäisen seurakunnan ensimmäisenä kirkkoherrana kunnes tuli 1872 Isonkyrön kirkkoherraksi. "Heränneiden ystävyyspiiriin hän kotiutui jo nuorella iällä, ja oli hänen piirissään saarnamiehenäkin varsin pidetty. Myös tieteelliset kysymykset askarruttivat häntä koko ikänsä."

Forsmanin aikana rakennettiin Isonkyrön uusi kirkko 1874-77. Rakentaminen antoi paljon lisätöitä kirkkoherralle. Hän hoiti myös yhteydet Saksaan kun hankittiin kattokruunu, ja kävi kirjeenvaihdon monien ulkomaisten urkurakentamojen kanssa, kun urkuja oltiin hankkimassa. Mainittakoon tässä yhteydessä,

3. Kirkkoherra Isak Brennerin omakuva vuodelta 1661 on Ylistaron kirkossa.

että urkuasia sai hyvän ratkaisun kun v. 1881 kirkkoon hankittiin ruotsalaiselta Åkerman & Lund urkurakentamolta 16-äänikertaiset urut. Nämä urut pääosin palvelevat — tosin v. 1963 ja 1989 laajennettuina ja korjattuina — vieläkin Isonkyrön seurakuntaa. Forsman hoiti myös monivaiheisen alttaritaulun hankintasian.

Gustaf Durchman tuli Isonkyrön kirkkoherraksi 1888. Mariendalin pappilan kokonaispinta-ala oli silloin 981 ha, josta torpparien hallussa oli n. 100 ha. Isonkyrön pappilassa vallitsi vielä entisajan pappilaelämä, vieraita tuli ja meni. Muun muassa säveltäjä Toivo Kuula vietti siellä kesä. Hän on sanonut rovasti Durchmanin olleen innostajansa ja tukijansa. Durchman tilasi Kuulalta Vanhan kirkon 600-vuotisjuhlaan v. 1904 kantaatin. Durchmanin hautajaisiin v. 1916 Kuula sävelsi tunnetun surumarssinsa. V. 1893 Durchman perusti Isonkyröön soittokunnan, joka esiintyi usein maakunnallisissakin juhlissa. V. 1918 sama soitto-kunta esiintyi vielä Vapaussodan paraatissa Helsingissä.

"Saarnamiehenä hän ei ollut lennokas, mutta asiallinen ja Raamatun sanaan pitäytyvä."

1900-luvun kirkkoherrat

Niilo Vainio tuli kirkkoherraksi 1918. Hän kuoli tapaturmaisesti hevosen pillastuessa kirkosta palatessa helluntaipäivänä 1931. Vainio hallitsi kahdeksaa eri kieltä. Hän suomensi ja julkaisi useita hengellisiä runoja ja virsiä. Unkarin kieli oli hänelle läheisin, josta suomensi useita teoksia.

Yrjö Simojoki oli seuraava kirkkoherra. Monet muistavat hänet papillisista tehtävistä. Itselleni on erityisesti jäänyt mieleen, kun rovastit Simojoki ja Rauramo yhdessä lauloivat jumalanpalveluksen päätteeksi Herransiunauksen.

Lauri Rauramo tuli kirkkoherraksi v. 1951. Sitä ennen hän oli toiminut kappalaisena yli 20 vuotta. Pitkä ja raskas sotien aika sattui Simojoen ja Rauramon kaudelle monine vaikeine tehtävineen. Rovasti Rauramon suurena elämäntyönä on keskikoulun aikaansaaminen ja sen kehityksen johtaminen vuoteen 1953 asti.

Aarne Maunula toimi ensin seurakunnan kappalaisena ja Rauramon jälkeen kirkkoherrana. Kappalaisesta kirkkoherraksi valinta on tapahtunut monien kohdalla Isossakyrössä.

Erik Silvola tuli Isonkyrön kirkkoherraksi Maunulan jälkeen v. 1975.

Yleisenä havaintona voi todeta, että Isonkyrön kirkkoherrana on viihdytty pitkään. Aikaisemmin -kun eläkeikä ei tunnettu-kuolemaan asti, myöhemmin eläkkeelle jäämiseen saakka.

Kappalaisia

Isossakyrössä oli tavallisesti virassa kaksi pappia. Kirkonarkiston kappalaisten luettelossa on vuoteen 1854 merkittynä 31 nimeä. Samanaikaisesti oli monia kappalaisia. Useiden perässä on jonkin tytärseurakunnan nimi, esim. Laihela, Lapo, Lillkyrö tai Ylistaro,

jota kappalainen hoiti aluksi kappeliseurakuntana. Isonkyrön kappalaisena toimineesta Kosti Kalkesta olen kirjoittanut Isonkyrön joulussa 1979.

Apulaisia

1674—1854 on apupappien luettelossa 13 nimeä. Heistä pisimmän ajan Isossakyrössä kirkkoherran- ja pitäjänapulaisena toimi Frans Oskar Durchman 1839—1858. Hän käytti kaunista suomenkieltä saarnatessaan ja suomensi useita Lutherin teoksia. ”Hän oli herännäisyyden parhaita saarnamiehiä. Hän saarnasi tyynesti ja vakuuttavasti palavasta sydäimestä.” Hän rakasti kaikkea kaunista, mutta erityisesti soittoa ja laulua. Kiitolliset seurakuntalaiset rakensivat hänelle pappilan Ihamäen tilalle. Sinne hän kokosi pienen kuoronkin, joten häntä pidetään Isonkyrön kuorolauluharrastuksen uranuurtajana.

Durchman kuoli v. 1880 Vöyrin kirkkoherrana.

Tietolähteet:
Isonkyrön kirkonarkisto
Eteläpohjalaisia elämäkertoja
Pohjankyrö-lehti n:o 31 6.8.1954
Kotimaa-lehti n:o 15 5.2.1985

2. Isonkyrön kirkkoherran pappila. Kuva on vuodelta 1905. Vasemmalta: Pitäjätupa, joka on siirretty v. 1927 Vanhan kirkon lähelle seurakuntataloksi. Talo on kunnostettu 1987 kerhotuvaksi. Pappila vuodelta 1848, talousrakennuksia. Pitkin jokeen oleva kaksi-ikkunainen rakennus on renkitupa. Sen päädyttä oli talvitie joelle. Oikealla navetta, harja ylimpänä.

Sauna reisu

Mullon ollu jo ainakin viisitoista vuotta sellaanen tapa jotta mä teen joka kesä siinä heinäajan aluus neliä viiskymmentä saunavihtaa eli vastaa niin kun hianosti sanotahan, kun sattuu olohon sellaaasia viarahia jotka tahtoo kylpiä niin höölisti mä hauron niillen vihirat, jokku ihimittelöö sitä kun mä hakkaan ittiäni vihiralla mutta mä oon vain sanonu jotta sen verran sitä tuloo teheryksi pahaa viikon mittahan jottei soo liikaa vaikka lauvuantai ehtoolla saa kunnon myätääsen.

En moo viittiny kaikillen seliittää jotta soon sitä parasta reumatismin lääketä ei ne kumminkaan sitä uskoosi, kun sitä usko lääkärikkään, eihän sookkaan mikään uskon asia.

Täs yhtenä lauvantai ehtoon kun mä yksistäni kuritin ittiäni omas saunas jualahti miäleheni vuasi-kymmenien takanaan sauna reisu eli kaksikin niitä oli mun kororalla samana ehtoon, yhyren krannin hallitus oli lähteny viikon lopuksi kyläälöhön, kotia oli jääny kaks aikamiäs poikaa niin kun kotomiähiksi, kun metoli vielä kolme kaveria lähikranniista niin funtsattihin jotta lämmitetähän sauna siälä poikaan kotona nyt kun isäntäväkikään oo vaivoona.

Yhyrellä kaverilla oli vanha kuarma-auto niin sovitihin jotta se ottaa yhyren kaverin ja kävääsöö hake-mas pontikkaa tualta naapurihippakunnasta, kun me nähtihin auton tulevan niin kokoonnuttihiin totiamahan jotta tulihan sitä, noli tullesnansa luanehet joku-laasen hiatakuarman ja siältä hiaran ala se autoolia kaivoo sellaanen neliän litran pääkkiä hinkin sanoo jotta soon sitä ittiä suaraa putkesta tullutta jottei sitoo kulietettu ojaan ylin niin kun prukattihin sanua kun ne jopparit pakkas sitä vesittöhön.

Kun sitten sauna rupes lämpenemähän katteli toinen poijista vanhan tratin jonka läpi sitä kaarettihiin pot-tuuhin jottei tarvitte hinhistä päin saunas ryyvätä, voisi vaikka kaatua ja menis hyvät humalat hukkahan, soli aika piäni se sauna, ulos savuava kiuas siäoli ja suuri muuripata viäres jokoli osaksi lavan alla, vähä aharas-tahan siäloi viirellen miähellen mutta kyllähän hyväso-pu tilaa antaa.

Kyllä pottu kiärti ahkeraa miäheltä toisellen, se automiäs nakkeli aina välillä vettä kivillen, mistähän sai päähänsä jotta kaatoo toisilta salaa pontikkaa siihen nappohon ja nakkas kiukahallen arvaahan sen sellaanen liaska kun ketun häntä töllähti kattua kohori.

Hermannin niminen kaveri joka istuu siinä penkin pääs peliästyä niin jotta putos pyllyllensä sinne pata-

han, kyllä me pelistyymmä jotta palooko nyt Herman-nin ahteri, kyllä siinä enimmät pontikka höyryt taisi päästä kun päästä vähetä, mutta ei mitään hätää, se ryyppöö homma oli onneksi viäny aijan niin jottei kukaan ollu havaannu lisätä puita paran ala jotta soli se vesi vain sellaaasta kären lämmintä, saatihinhan me se Hermannin pois siältä parasta.

Täs vaihees se välikohtauksen aiheuttaja suutahti ja sanoo jottei hän ainakaan pese naamaansa sellaaasella vedellä johona toinen on takapuoltansa liottanu, jotta nyt äkkiä autohon ja mennähän heillen jatkamahan saunoomista, no joo hyvinhän me kolme sovittihin sinne kaharen henken auton koppihin kun suuriosa verhoosta nakattihin auton lavallen, veliekset jäi kotia.

Soli vain vajaa kilometrin matka ja tiällä pysyttihin, siäoli emäntä jo pannu saunan palamahan, isäntä sanoo jotta me otamma nyt toistaaseksi sen käyttö-hömmä, kun kiuas rupes olohon kuuma eherotti se isäntä mullen jotta kattotahan kumpi pysyy kauemmin lavalla, kyllä moon jälkihi ajatellu jotta kaikkia se viina teettää, kolmas kaveri oli kontillansa laatialla napon ja vesisankoon kans ja nakkeli vettä kivillen meirän komentojen mukahan, kyllähän meirän seliät jonku verran tuli rakoollen mutta se oli onni jottei kumoikaan puronnu patahan siinä olis voinu palaa muukin kuin selkä. Hyvinhän se sauna reisu meni kun ei tarvinnu jälkihin päin sanua jotta siten mä koskaan unohra kun molin niin juavuksis jotten mä muista mitään.

Perhepolitiikkaa

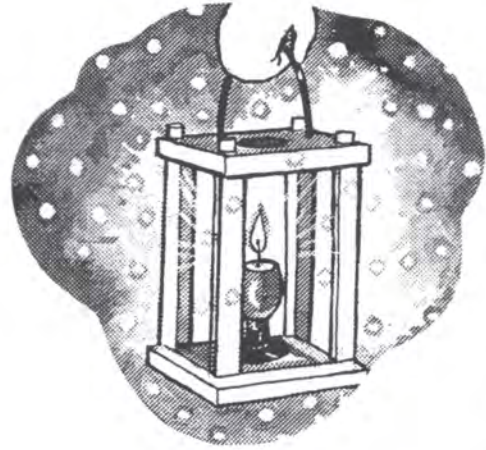
Talven tuloa toistamiseen, siirteli sopiva syksy.
Siinäkö syy olikin, meillä sopu säröilä meinas.
Paapalla pitkätuumaisella, muka muita kirehiä.
Ei tarhain päälle pantavia oksia alkanut näkyä,
kuusenhavuja haaraista.

Jo ennen ylösnousuani, huolta tuskaista tunsin.
Keittiös ensi sanoikseni, tunteeni ulos tuiskaisin.
Jott' ei näe hän, sen tein selväksi sanoen.
"Ei oo enää vetisiä, rapakot, pellot liian pehmeitä.
Mennä metsänrantahan kuusenoksia hakohon!
Pitääkö paukkuvat pakkaset, tulla ennen havuja?
Ei tuu keväällä kukkia!"

Tulos tuosta tuoksinasta oli odotettua parempi.
Ennen kuin päivä puolehen ehti, oli oksia kasoittain.
Itse ne iltapäivällä taitoni mukahan tarhoille levitin.

Avulla parahan perestroikan.
Tupahan tuli tyytyvyys.

Marnen

Yhtä ja toista

Kohta kuvat komiasti loistaa,
naamat ehdolla oliain.
Ihalla saamme yhtä ja toista.
Kaikkia mieleemme mukahan.

Tulleet ne kaikki on oviista,
parturiin — kampaamoon sopiista.
Meikit on piirteillä pitävät,
väreihin muihin sopivat.
Paljon on ilmeitä vakaita,
puvuissa ei näy akaita.
Rusetit, nauhat on suoria,
syytä ei kenenkään ruoria.
Toisilla hymy on hurmaava,
— se toimiiko äänihaavina?
Toista saattaa silmänsä iskeä,
ei oo aika nyt itkeä.
Ei olla köyhiä — kipeetä.

Lupaavat meille kaikenmoista,
tarpeen mukahan yhtä ja toista.
Auttaa halutaan jokainen,
pois tieltä okaiden.
Leventää leipä ja asunto,
antaa kansalle uusi ja parempi komento.
Aivan kuin tarhoissa "eerenin",
— no, luvattu on ennenkin,
— mihin katoskaan pöveleihin?

Kummasti kaikki he uskovat,
piankin pitävänsä pileitä.
Arkadian mäellä, vuosia neljä seuraavaa.

Kansaa nöyrää narrata.
Ja vetää nenästä, kuin kissaa
vierasta hännästä!

Marnen

Pesäpallolla pitkät perinteet Isossakyrössä

Urheilun merkitys Isossakyrössä nyt ja menneinä vuosikymmeninä on merkinnyt nuorisolle harrastusta, sosiaalisia kontakteja sekä kilpailun viehätystä. Yksi merkittävä urheilutoimintalaaji kyröläisille on pesäpalllo. Peli jota Isossakyrössä on aloitettu 1910-luvulla tervajokisten toimesta voimallisilla kylien- ja nuorisoseurojen välisillä otteluilla. Siitä asti se on kuulunut kiinteästi isokyröläisten harrastuksiin 80 vuotta. Pesäpalllo oli alkuaikoina miesten ja poikien peli ja varsinkin suojeluskunta-aikana sen merkitys korostui. Naiset Kyrössä ovat astuneet pesäpalllo rintamalle 40-luvulla toiminnan hiipussa sitten joksikin aikaa. Uudelleen tuleminen tapahtui 80-luvulla ja nyt pesäpalllo on pysyvänä harrastuksena naisurheilijoille. Tämän päivän tilanne on pesäpallon osalta se, että sillä on eniten harrastajia Isossakyrössä kokoava urheilutoiminta!

Suomalainen tuote

Mitä mahtoikaan aikoinaan miettiä pesäpallon "isä" Tahko Pihkala kehitellessään pesäpallloa. Nyt kuitenkin voimme todeta, että peli on suomalaisen tuotekehittelyn tulos - se on kehitetty juuri maamme olosuhteisiin. Pesäpalllo on osa kansallista identiteettiä, kaikenlaisten EY-ilmioiden rinnalla. Voihan mittarina pitää sitäkin, että se on ylivoimaisesti Suomen suosituin kesäpeli 550 000 katsojallaan. TV-median kautta on pesäpalllotieto levinnyt niidenkin tietoon, jotka ovat pelänneet jostain syystä tulla mukaan pelaajiksi tai katsojiksi.

Isokyröläisten pesäpalllo toiminta lähtee siitä toiminta-ajatuksesta, että lajitiedon oppiminen tarjoaisi varhaisnuoruudesta lähtien hauskaa yhdessä tekemiseen ja kokemiseen perustuvan liikuntaharrastusmuodon. Se tukee sitten yksilöiden kehittymistä yhteisöjen kelpo jäseniksi. Tämä on kiihoke tehdä työtä nuorten hyväksi. Kun muistaa sen, että teknisesti ja taktisesti vaativana ja monivaiheisena lajina se vaatii harrastajalta teknistä osaamista ja peliälyä. Jos tämä oivaltaa niin silloin pesäpallon nautinto on täydellistä. Kyröön pesäpallon halu on näin luoda nuorelle edellytykset minkä tahansa lajin valintaan, kun omat halut niin ilmoittavat.

Pienen seuran ongelmana on kilpailuvälineitten kalteus ja suuri pesäpallloseuroiksi pyrkivien värvärit.

Kaikki voi olla vetäjiä!

Kyrön Voiman pesäpalllo on pyörinyt 8-10 joukkueen voimin viime vuosina. Ongelmana on vetäjien puute. Jokaisen nuoren vanhemmat voivat olla vetäjiä. En tarkoita sitä, että pitäisi ottaa jokin tietty ikäryhmä vastuulliseen valmennukseen, vaan sitä että seuratoiminnassa on paljon ja jokaiselle sopivia hommia. Myöskin tehtäviä löytyy niillekin nuorille, jotka eivät

itse pelaa, mutta ovat kiinnostuneita pesäpalllosta. Esim. tuomarin tehtävät. Jo sekin on vetäjänä olemista, että on innokas penkkiurheilija ja tukee näin nuorisoa ja seuratyöntekijöitä. Joukkueurheilun vaivoina on porukoitten kuljettaminen, joka on perin kallista. Rahaa siis kuluu kun pelien määrät ovat vaihdelleet 130-150 peliin vuodessa. Näin saa kuvan siitä, että kesäiltoina on matkassa useampi porukka. Tuomarin hommat monesti näyttävät helpoilta katsomosta käsin ja niinhän ne ovatkin, kun hän hallitsee säännöt. Tältäkin puolelta löytyy tehtäviä ja ollaan perin kiitollisia joka seurassa, kun vain joku uskaltaa pillin suuhunsa ottaa.

Onko menestystä tullut?

Kyrön Voiman pesäpalllo on menestykseltään Etelä-Pohjanmaan seuroista toimintapisteissä keskivälin paremmalla puolella. Seuran alle 15 vuotiaat tytöt voittivat toisen kerran peräkkäin piirin B-mestaruuden. Naiset voittivat maakuntasarjan lohossa, mutta Nousukarsinnoissa tuli tie pystyyn Nurmon naisia vastaan. Miehet kärkkäivät nousua, jonka vei naapuri Ylistaro. Muut poika- ja tyttöjoukkueet sijoituivat tasaisesti sarjoissaan. Mikään joukkue ei ollut sarjansa viimeinen. Menestys on ollut kuitenkin siinä, että vetäjät ovat jaksaneet touhuta liki 200 nuoren mukana olemisen puolesta. Sekin aika on ollut nuorelle valvottua ja ohjattua toimintaa. Ja nuori on ollut aktiivisessa toiminnassa pois pahanteosta. Pelien jälkeen nuoret silmillään kertovat parhaiten onnistumisen ja kilpailumieltymyksensä herkkyyden. Puuhamiehille se tuo palautetta, että oikealla asialla ollaan oltu.

Pesäpallon visio

Unelmana näemme, että menestyäkseen pesäpallon kilpailukentillä tarvitaan myöskin talvikaudelle harjoitustiloja. Hartain toiveemme on, että kuntaamme saadaan aikaan tilava liikuntahalli ja perään keskustan ala-aste, jossa on pihakenttä helpottamassa kenttäpuolaa kesäisin.

Merkittävää on, että ainaisesta vetäjäongelmasta selvittäisiin sillä, että nuorten vanhemmat ottavat myöskin kasvattajan roolinsa tulella mukaan toimintaan. Visio on myös se, että Kyrön Voima viettää vuonna 1991 80-vuotispäiviä. Pesäpalllo pysyy tulevatkin vuosikymmenet seuran yhtenä tukipilarina, tarjoamalla nuorisolle mahdollisuuksia harrastaa, olla mukana seuratyössä ja ihmisille mahdollisuuden viihtyä Isossakyrössä.

PESÄPALLO - HAUSKAA HYVÄSSÄ SEURASSA

Erkki Kuusikko
KyVo:n pesäpalllojaoston
puheenjohtaja

Muutokset maaseudun kouriin

Kuluneen vuoden otsikoissaan kerta toisensa jälkeen päivitelty muutosten kourissa painiskelevan maaseudun tulevaisuutta ja maatalouden aseman heikkenemisestä.

Totta tietenkin on, että tuotannonrajoitukset ja erilaiset sakot ja verot heikentävät maatalouden kannattavuutta ja tekevät tulevaisuuden epävarmaksi. Pahinta on kuitenkin se, että taloudellinen paine ja julkisuuden negatiivinen palaute masentavat maanviljelijän mieltä. Yrityshenki uhkaa tukehtua jo nyt silti on odotettavissa, että ulkoinen paine vielä kasvaa entisestään. Kaiken mylleryksen keskellä on hyvä muistaa se tosiasia, että maatalouden lisäksi pelissä on koko maaseutuasiat ja maaseudun palvelut, jotka on mahdollista säilyttää myös tulevaisuudessa. Tämä tarkoittaa sitä, että maaseudulla asuu edelleen 1.2 miljoonaa asukasta ja täällä on puoli miljoonaa työpaikkaa.

Mitään ei kuitenkaan saavuteta itsestään ja ilmaiseksi vaan maaseudun aseman säilyttäminen asettaa haasteet sekä valtion ja kuntien elinkeinopolitiikalle että yksityiselle ihmiselle.

Elinkeinopolitiikan lähtökohdaksi on otettava maaseudun asukas, joka viimekädessä kantaa aina seuraukset julkisen hallintokoneiston toimista tai yritysten rationalisoinneista. Tavoitteena on oltava maaseutuväestön aseman säilyttäminen ja maaseudun palvelujen turvaaminen, koska asukkaiden eli kuluttajien mukana katoavat palvelut ja päinvastoin. Tämä asettaa sekä julkishallinnon päättäjät että yritysjohtajat uuden ajattelutavan eteen. Palveluja ei pidetä yllä tuijottamalla pelkästään oman alan ja sektorin kannattavuuteen, koska se johtaa varmasti pienten ja syrjäisten yksiköiden karsimiseen. Palvelujen säilyttäminen vaatii eri alojen yhteistyötä ja toimintojen yhdistämistä yli ”kunta- ja puoluerajojen”.

Maaseudun aseman säilyttämisessä valtio on avainasemassa, koska se maaseudun elinkeinoista säätelee erityisesti maataloutta, joka maaseutu tarvitsee. Valtion tulisi tänä juostavuuden aikana antaa myös maatalouspolitiikalle enemmän alueellisia erityispiirteitä. Jo Suomen kokoisessa valtiossa maatalouden tuotantopedellytykset ja teollisuuden raaka-ainetarpeet vaihtelevat huomattavasti eri osissa maata, joten tuntuisi järkevältä antaa tuotannon jopa laajentua alueilla ja aloilla joilla edellytykset ovat olemassa. Samalla tavoin jo yksittäisillä tiloilla pitäisi olla enemmän mahdollisuuksia järkeistää tuotantoaan. Maataloudelta vaaditaan kannattavuutta yrittäjyyttä ja liiketaloudellista ajattelua. Kuitenkin maatalousyrittäjä puristetaan tiukkoihin raameihin ja mielikuvitukselle annetaan varsin vähän sijaa. Hyvänä esimerkkinä tästä on nykyinen kotieläinlupajärjestelmä. Lupa on tilakohtainen ja viljelijäkohtainen. Eläinlupan sallimaa tuotantoa

voidaan harjoittaa vain talouskeskuksen välittömässä läheisyydessä, vaikka monesti olisi paljon järkevämpää yhdistää ja vaihtaa lupia, ruokkia nykyistä suurempi eläinmäärä samoilla laitteilla, jakaa kiinteät kustannukset useammalle viljelijälle jne. Tämän kaltainen erityyvä ja juostava elinkeinopolitiikka ei vaatisi lisää tukimarkkoja, mutta se vaatii päättäjiltä todellista asiantuntemusta ja halua paneutua maaseudun kehittämiseen. Nykyinen pelkkä tuotannon supistaminen samalla kaavalla koko valtakunnassa ei voi johtaa koko maaseutua ajatellen järkevään lopputulokseen. Tuotannon raaka rajoittaminen siirtää maatalouden etelään ja tällöin saattaa toteutua tiedotusvälineissä esitetty teoreettinen tilanne, jossa meillä 15 vuoden kuluttua maataloustuotannon hoitaisi 15 000–20 000 isoa yrittäjätilaa.

On mielenkiintoista ajatella mikä on lopputulos, kun karkeasti ottaen 100 000 tilaa laitetaan kylmäksi 15 vuoden aikana. Samaan aikaan samasta suusta kuitenkin todetaan, että esimerkiksi vanhustenhuollossa laistuminen ja tylsistyminen ovat suuria ongelmia ja

lääkkeeksi tarjotaan lomia vanhainkodeista maalle. Maalla vanhuksat voisivat virkistykseen touhuta askareissa oman vointinsa mukaan. Mahtakohan audio maaseutu ja kaupunkikokoa lähentelevä kirkonkylä vastata vanhusten käsitystä maalaiselämästä? Tällaiset ajatukset ovat esimerkiksi siitä, miten maaseutua kehitetään näkemättä metsää ja tuntematta mitä maaseudulla asuminen todella merkitsee.

Yksittäisistä valtion toimista maaseudulle tulee olemaan ratkaisevaa se miten tulevaisuudessa viljelijät jaetaan päätoimisiin ja sivutoimisiin. Ajatus siitä, että maataloustulo jaetaan pääosin niiden kesken, jotka saavat maataloudesta toimeentulonsa on hyvä, mutta tässäkin tilannetta ja seurauksia on ajateltava kokonaisuutena. Jos sivutoimisuuden raja vedetään sellaiselle tulotasolle, joka on helposti saavutettavissa normaalilla palkkatyöllä ja näin määritelty sivutoimisuus asettaa viljelijän sellaiseen asemaan, että joko palkkatyö tai maatalousyrittäminen on lopetettava, päädytään jälleen tilanteeseen, jossa maaseudun väki vähenee, mutta pidot eivät välttämättä parane. Ei sivutoimisuuttakaan pitäisi nähdä peikkona vaan se on yksi mahdollisuus hankkia lisäansioita. Esimerkiksi Isossakyrössä ja koko Kyrönmaalla joko sivutoimisuuden tai kahden kaupungin tarjoamien työtilaisuuksien hylkääminen olisi järjestöntä.

Valtion lisäksi avainhahmona kehityksessä on maaseudun ihminen, joka ei pelkää odota mitään ylhäältä annetaan ja valita vaikeuksissaan, joille ei mitään voi. Kunnanlait on säädetty, on peli siltä osin pelattu ja eväät annettu. Ellei järkeä ole aikanaan löytynyt ylhäältä, sitä on löydyttävä alhaalta.

Seurausten kantajan eli maaseudun asukkaana on etsittävä vallitsevista olosuhteista omat mahdollisuutensa ja tarpeen vaatiessa haettava uuden ajattelun

kautta uudet ratkaisut. Tämä ei tarkoita sitä, että jokaisen on väkisin muutettava elinkeinoaan ja heitettävä vanhat arvot romukoppaan, vaan sitä, että jokaisen on ennakkoluulottomasti mietittävä ja arvioitava vaihtoehtoja nykyiselle tilanteelle. Sitten, jos tarve jostain syystä ilmenee, on oltava valmis irrotautumaan totutusta kuviosta ja etsittävä ammattitaidolle ja olevalle toiminnalle uusi yhdistelmä ja uudet markkinat.

Mitään patenttiratkaisua maaseudun ongelmiin ja haasteisiin ei ole, koska sellaista ei vielä ole keksitty. Tähän, jos mihin sopii koulussa opittu ongelmanratkaisun vakiovastaus: "Se on tilakohtainen juttu".

Yksi löytää ratkaisun toimeentuloonsa tietotekniikasta, toinen elintarvikkeiden jalostuksesta, kolmas sivuansioista, neljäs edustaa perinteisen maataloustuotannon huippua jne. Ratkaisevaa on pysyä mukana kehityksessä ja hankkia monipuolista tietoa omien ratkaisujen pohjaksi.

Tulevaisuuden maaseutu säilyttää asemansa elävyydellä ja monimuotoisuudella. Täällä on oltava sijansa erilaisille yrityksille, palkansaajille ja monipuoliselle maataloudelle. Erilaisten elinkeinorakenteiden yhdistelmä takaa jatkuvuuden, mutta jonkin osan puuttuminen ja liiallinen eriytyminen heikentävät kokonaisuutta huomattavasti ja johtavat toimintojen karsimiseen.

Silloin, kun julkinen hallinto antaa maaseudun kehittyä ja elinkeinopolitiikka on maaseudun kourissa eikä päinvastoin, on myös maaseudun asukkaalla eväät pitää asuin ympäristönsä hengissä ja rakentaa elämistään pitkäjännitteisesti.

Maaseutu ja sen ihmiset oot Suomelle voimavara, jota ei ole varaa menettää.

Hyvää ja Rauhallista joulua

Mika Erkkilä

Isokyrö kehitti varsin ennakkoluulottoman ratkaisun maatalouslomittajapulaansa. Alkukesästä lähtien on tiloilla työskennellyt 12 maatalouslomittajaa. Salon tila oli valittu kevään tutustumisretken kohteeksi.

Pojjat on poikia

Nämä pojjat Arvo ja Arttu olivat sisarusten tenavia eli niinkun kans prukattihiin sanu syslungikset, tavalisia poikia mitä nyt vähä eläväästä sorttia, jottei niiren pousun persukset istumalla kulunu muutoon kyllä.

Niiren kotomokit oli aika liki toistansa, vain kylätiä erootti tontit toisistansa, tämä tiä kuuluu ilman muuta poikaan reviiirihin, heti piäenä kun ne rupes saamahan mahansa kynnyksen yli sinne tiälleen ne palasti, ja kun siihen tiälleen oli levitetty sellasta hiataa johona oli piänehen kännyhyn sopivia kiviä saa vain arvata lentelikö kivet.

Niiren äireet sisaruksia kun olivat sopiivat jottei ruveta riitelemähän poikaan eresottamuksista sitähän sais olla aina nyrkkit pystys niin palio sitä sattuu kaikenlaasta, äitee vain pyhkii veren nenästä, eli jos kivi oli sattunu ottahan eli takaraivohon niin äitee painoo villaasella ja niin sitä taas mentihin.

Yhtenä syksyysenä saret päivänä kun poikia ei oltu päästetty pihallen ittiänsä kastelohon sen sai arvata tuliko pojijillen aika pitkäksi, siinä ne kumpaankin omalla pualellansa nenä klasinruurus tuijotti tiälleen jos kaveri sattuus pääsöhön pihallen, ehtoopäivällä rupes Arttu vänäsuus porajohon äireellensä jotta miksen mä saa nakella ku tua toiskan isoo poikakin saa nakella. Kun äitee kahtahti klasista niin se havaatti jotta siälhän toiskan vanhapoika nakkeli lapiolla kärryystä päin tiälleen kivistä hiataa.

Kun sarekin oli ehtoon pualehen lakannu sanoo äitee mene mene, eikä poika kahta käskyä orottanut, ei aikaakaan kun tämä poika Jussi joksika sitä kylän kesken haukuttihiin vaikka soli aika häävin taloon isäntä, mutta ilman akkaa trajas Arttua puseron kaukuksesta tupahan ja sanoo äireellen jotta koita nyt pitää tämä kloppi tuvas niin kauan jotta mä san tuan hiaran levitetyksi kun se nakkas jo mua kivellä takaraivohon, sekin kuhmu taittihiin painaa villaasella ainakin kuvaannollisesti.

Kun siihen aikahan kaikki peltotyät tehtihiin hevoosilla oli poika Jussillakin tavallisesti pari kolme hevoosta ja tällä kertaa sioli oriskin, kun soli niin lakia ja muutoonkin hyvän tapaanen niin soli jätetty ruunaa-mata, kerraasti Jussi oli nauraaksensa myyny markalla tämän orihin Arttullen, ei muuta ku sellaanen metrinen köyren pätkä kriimun renkahasehen ja toinen pää pojijallen kätehen ja niin tua parin saran metrin matka alkoo, kun siinä puales matkaa oli joen yli sellaanen parruusta tehty silta ja ku se oris oli aina arastellu sen ylitystä seuras Jussi nyt jännityksis kuinka käy, kun tämä talutettava tunti etukavionsa alla puuta ja sitä krohahti teki se äkki käännöksen Arttu kanttui tiälleen ja oris laukkas kotia ja Jussi nauroo tallin eres, rikkihän se kauppa meni kun hevoosen olis pitäny kantaa sillan yli.

Kun pojjat olivat jo suurempia täytyy ne jättää päinsä kotia kun äireet meni päivämiehiksi, silloin oli mökkilääselläkin viäntiä kun sammakolla äkehen alla varsinkin leikkoo aikana kun melkeen kaikki leikattihiin sirpillä, niinkun yhtenäkin päivänä kun pojjat olivat päinsä taisivat äireet olla poika Jussin pellolla kun se maksoo marka viiskolmatta penniä päivältä kun toiset isännät maksoo vain markan, olivat pojjat löytänehet Arvon koron liiveristä tyhyjäksi juarun limssakori sen noli traahannehet tiän viärehen, yks pottu ainna kerralla kivellen ja niin pommitus alkoo, noli värkänny jonkilaaset ritsan tapaaset, kun äireet ehtoolla kotoontuu oli kiven viäres valtavasti klasin siruja ja kaksikymmentä viis patennikorkkista potun kurkkua nekin suureksi osaksi siruuna.

Kun siskookset sitten aikaan päästä muistelivat poikaansa eresottamuksia niin mä sanoon jotta taisi pojjat saara sinä ehtoon loimehensa, muta kumma kyllä molemmillen tuli täs asia jonkilaanen muisti katkos.

Kerraasti pojjat saivat päähänsä jotta mennähän potkittamahan Jussin orista, ne leikkas sopivan pituuset pätkät koiran putkesta ja niillä ne puhaltelivat pihlojan marian raakoja tallin takka luukusta orihin takapualehen ja oris potkii jotta tallin katto kohooli.

Jussi kuuli sen tupahan ja tuli kattomahan jotta mikä sillon nyt on tullu kun soon aina ollu niin säysy ja rauhallinen, pojjat seisooivat suijaa talliseinän viäres mutta kun Jussi meni tupahan niin sama pommitus alkoo taas tätä jatkuu niin kauan kun Jussi havaatti niitä marjoja tallin laattialla, silloin pojjat saivat kintut alansa, siinä vajaan saran metrin pääs oli yksi hirsiveretty joen yli portahaksi jos takaa-ajajalla olis ollu molemma jalaat tervehet siinä portahalla solis viimeestään saanu ne vintiöt kiinni, mutta nyt ne pääsi kápälämäkehen, – tämäkin asia painettihiin aikansa villaasella ymmärtihän Jussikin jotta pojjat on poikia.

Väkimäärä kasvoi parilla kymmenellä Takana tonttikauppojen ja rakentamisen vuosi

Uuden vuosikymmenen ensimmäisenä vuotena on Isossakyrössä ennen kaikkea myyty tontteja, laitettu alulle rakennushankkeita ja tehty aikaisempaa enemmän yhteistyötä myös naapurikuntien kanssa. Kähi-
nöiltä ei ole välttytty, silti monessa asiassa on otettu myös askeleita eteenpäin.

Valtuuston 80-vuotisjuhlien kunniaksi järjestetty tonttien tarjousmyynti tuotti ennalta-aavistamattoman hyvän tuloksen.

Niinpä Tervajoen Peippoosen alueelta myytiin kesän mittaan lähes 50 tonttia, Sorrosta jäljellä olleet kaksi, Orismalasta ja Lehmäjoelta kummastakin yksi tarjoustontti.

Erityisen onnellisia on oltu Peippoosen suosiosta. Kuntahan on satsannut tavallista enemmän Tervajoen uuteen asuntoalueeseen. Sen suunnittelusta järjestettiin aikanaan arkkitehtikilpailu, myös kunnallistekniikka on rakennettu maiseman muotoa säästellen.

Myös valtion pussista tuli kuntaan odotettua enemmän asuntolainaa. Lääni asetti omassa etusijajärjestyksessään Isonkyrön ensimmäiselle sijalle. Tällä hetkellä vuokratotaloja on rakenteilla sekä Tolkin alueella että Tervajoella.

Johtuneeko vireästä rakentamisesta tai jostain muusta, joka tapauksessa kunnan väkiluku on pitkästä aikaa kääntynyt nousuun. Lokakuun tilasto osoittaa, että isokyröläisiä on nyt 26 enemmän kuin tammi-
kuussa.

Isketty on

Isokyröläistä yrittäjyyttä on reilun vuoden verran ollut kehittämässä Iske-projekti, Isonkyrön elinkeinoelämän kehittämishanke. Kunta on tarjonnut yrityksilleen ilmaisen neuvontapäivän. Myös koulutusta on järjestetty, syksyn vaativa ja aikaa vievä yrittäjäkoulutus sai hyvän vastaanoton.

Myös maatalousyrittäjille on sponsoroitu samaan tapaan neuvontaa. Tilanteesta riippuen maatilalle on tullut asiantuntija joko Pohjanmaan Yrittäjäopistosta tai Maatalouskeskuksesta.

Elinkeinoelämän kehittämistä on omalta osaltaan jarruttanut viranhaltijan puute. Kunnalle toi surullista kuuluisuutta taas kerran monikiemurainen elinkeinoasiamiehen valinta. Lääninoinikeus kumosi tammikuisen valinnan, josta oli valittanut yksittäinen kuntalainen.

Huhtikuussa pidettiin tonttien kauppakirjojen allekirjoitajaiset. Kaikkiaan tilaisuudessa sinetöitiin 26 tonttikauppaa. Kunnanjohtaja Eino Toivola jututtaa Koivuniemen perhettä.

Uudella hakukierroksella kiinnostuneita löytyi kaikesta huolimatta kaksi tusinaa. Virkaan saataneen haltija vielä ennen vuodenvaihdetta.

Paikallisten yrittäjien puheenjohtajana on toiminut Harri Mullola. Hänet valittiin lokakuun kokouksessa samaan tehtävään myös ensi vuodeksi. Yrittäjäjuhlassa palkittiin myös Vuoden yrittäjä Pohjankyrö-lehti sekä pitkään yrittäjinä olleet Väinö Välmä ja Risto Kannasto.

Eestistä lomittajia

Ennakkoluulottoman ratkaisun Isokyrö kehitteli maatalouslomittajapulaansa. Kunta onnistui saamaan pitkien neuvottelujen jälkeen lomittajiksi 12 eestiläistä maatalousalan korkeakoulutuksen läpikäynyttä miestä.

Toukokuussa Suomeen matkanneet eestiläiset työskentelevät Suomessa puolentoista vuoden ajan ja ryhtyvät sitten kotimaassaan yksityisten mallitilojen vetäjiksi.

Myös lääkäripula hellitti kolmen kunnan kuntainliitossa. Koska virat ovat olleet täynnä, ovat isokyröläisetkin säästyneet useimmissa tapauksessa Laihianreissulta ja päässeet lääkäriin omassa kunnassa.

Kitkatta ei kuntainliiton toiminta ole tänäkään vuonna sujunut. Isokyröläiset päättäjät ovat käyneet ensin keskinäistä taistoa, sitten kuntainliiton kanssa hammaslääkäritilojen uudesta sijaintipaikasta. Tilat kolmelle hammaslääkärille vuokrataan nyt kuitenkin keskustasta, parhaillaan rakennettavasta liiketalosta.

Isonkyrön edustajat ovat vuoden mittaan käyneet monia keskusteluja oman ambulanssin saamisesta. Yrittäjä ja luvat ovat valmiina, kuntainliitto perustelee jyrkkää kielteistä kantaansa kustannussyillä.

Alkuvuoden kulttuurikyselyssä isokyröläiset halusivat kotikunnaltaan laadukasta ja ilmaista kulttuuritarjontaa. Kummastakin saatiin vuoden mittaan nauttia.

Korsholman musiikkijuhlat toivat juhannuksena konserttinsa sekä Vanhaan kirkkoon että Orisbergin kappeliin. Vanhan kirkon viereisessä makasiinissa tekivät omaa kulttuurityötään opaskerho ja kotiseutuyhdistys järjestämällä näyttelyitä. Syksyn kulttuuriviikon järjestelyissä korostui yhteistyö naapurikuntien kanssa.

Kotiseututalo hahmollaan

Työvoitto omalla tavallaan on museon markille parhaillaan nouseva Varon talo. Talo palvelee valmistuttuaan isokyröläisten kokoontumispaikkana ja juhlien pitopaikkana. Päärakennus voidaan siten rauhoittaa museokäyttöön.

Kotiseututalo palvelee tietenkin myös matkailijoita. Toinenkin askel isokyröläisen ja samalla kyrönmaalaisen matkailun alalla otettiin vuonna 1990.

Isollekyrölle, Vähällekyrölle ja Laihialle valmistui yhteinen Kyrönmaan kierros -esite, joka tarjoaa erilaisia reittivaihtoehtoja ryhmille ja yksittäisille kulkijoille.

Varon talo alkoi nousta museon markille. Kesällä valettiin, marraskuussa nostettiin harjahirsi.

Mikkelinpäivän mietteitä

*On Mikon, Mikan nimipäivä,
aivan arkinen lauantai.
Kohta aamun uutisista, se muistihin mukaan upposi.
Onhan lastenlapsi yksi, poika vanhin,
nimen tuon omistaja onnellinen.*

*Mut saanut on se merkityksen,
painoarvon paremmankin.
Sunnuntaina seuraavana on päivä Mikaelin,
arkkienkelin ahkeran.
Henki hyvä, lasten suojelija sukkela.
Myöskin vanhempien vartia.
Syksyn synkenevään pimeyteen meitä lähestyy,
siunaten seuraksi tarjoiutuu.*

Hyvä on talvehen taivaltaa.

Marnen

Loru

*Suunnitteli matkaa Matti.
Asioita arvaeli ja mielessänsä pohdiskeli.
Oli hällä polves patti ja siksi tarpeen oli autonratti.
Avainta kun pyöräytteli, kyllä kone päristeli.
Sitä Katti säikähteli ja piiloon sähisten pinkas.
Mutta oli eessä suuri tatti, moottorista puutui vatti.
Pois on kohta loputkin, Matilta uhkaa palaa troputkin.
Siksi unohda jo avainkin, onhan alamäkikin.
Porukalla työnnetähän, Matti matkaan autetahan.*

Marnen

Marnen

Löökkimaito

*Tuo liemi kitkerä ja kuuma.
Aikoina entisinä ollut yskänlääke verraton.
Lapset sivukylieni, takaa vuosikymmenten, tuskin
muistaa milloinkaan, lääkettä muuta olleenkaan.*

*Vaikka sukat, lapaset, kaulahittet kaikenlaiset,
oli aidot, omai "pässieen" pötkimät.
Talven leikeissä monissa, riehakkaissa lumisodissa.
Kastui rasat, kengät, — toisinaan kovin kuluneet.
Punotti "kaluumet" kylmentyneet, oli märkä kaulus,
niska, — lumet sulaneet.
Sairas nenä nuhainen, kurkku kipeä yskäinen.*

*No, — illalla ilmanmuuta,
äiti koittaa otsaa, katsoo suuta.
Nopeasti riisumahan,
kaikki vaatteet kuivumahan.
Rivakasti päälle pistä toiset,
kuivat lämpimät.
Kyyneleitäkin uhmaten,
kuoriutuu kasa sipuleiden.*

*Hüllustalla kattilassa kuumenee
Onnikin oiva anti, väärentämätön väkevä.
Mukaan silppu sipuleiden.
Jo kuumenee maito kohisten.
Nyt potilas petille.
Ja juot lääkkeen kuumana.
Pureskelet sipulit, makunsa maitohon antaneet.
Alas nielet kaikki vaan.
Taisipa toisinaan uhata palaa huulet rohtuneet
ja kieli karrelle.
Ja pysyt petillä, tiukasti alla peitteiden.
Vaikka tuskaisna hikoat, kyllä siitä tokenet.
Jo aamulla sen toteat.*

*On sääli lapsia elintason korkean.
On maito makunsa menettänyt.
Kevennetty monta kertaa, esikeitetty ennestään.
Sipulit keinotekoisesti kasvatettu.
Lemmehtyneet, elämän entsyymit tapettu,
orasta kasvamasta myrkytetty !*

Oi aikaa entistä!

Postin miehet kävivät tuomassa viestiä suljettavista toimipaikoista. Orismalan ja Lehmäjoen postit lakkautetaan, Tervajoen postin säilyminen on Vähänkyrön kunnan kanssa yhteinen ilonaihe.

Valtuusto juhli 80 vuoden ikäänsä elokuussa. Tilaisuudessa paljastettiin Veikko Ulvisen muotokuva. Sen on maalannut Bo Auren.

Kylkkälän koulu peruskorjattiin toimivaksi ja ajanmukaiseksi.

*Yksi vuoden takaiskuista oli Kyrönmaan ainoan ammattioppilaitoksen eli Isonkyrön käsi- ja taideteollisuusoppilaitoksen tyhjeneminen. Keväällä ainakin toistaiseksi viimeiset artesaanit esittelivät töitään myös Seinäjoen kotiteollisuusase-
man tiloissa.*

Pohjankyrö-lehti valittiin vuoden yrittäjäksi. Palkinnot ottivat vastaan Leila ja Jaakko Ujainen.

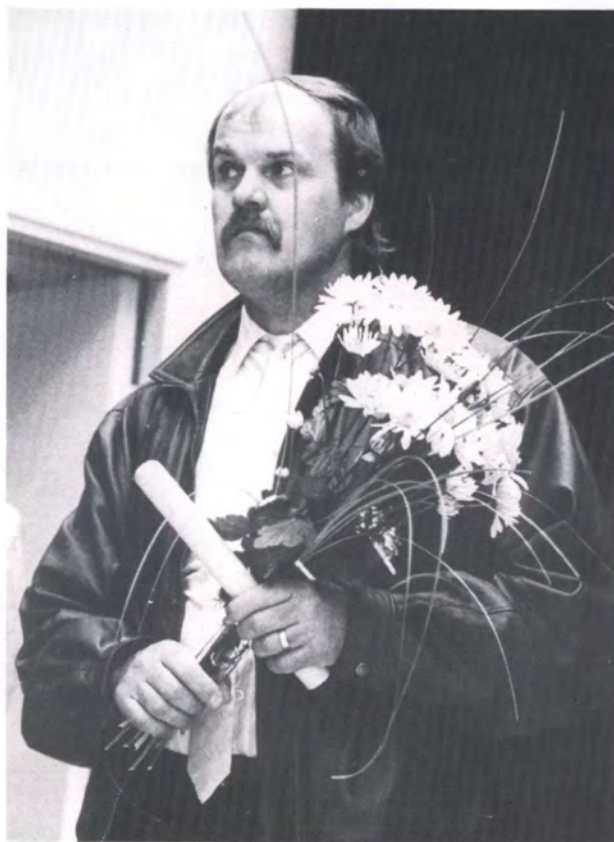
Kolmen kunnan Kyrönmaan kierros sai oman esitteen. Sitä olivat julkistamassa Leena Kukkanen Vähästäkyröstä, Katri Kemppainen Isostäkyröstä ja Mauri Jouppi Laihialta.

Risto Kannasto sai yrittäjäjuhlassa pronssisen ansioristin. Mukana juhlassa oli vaimo Anneli.

Kari Uotila valittiin Kyrön Voiman uudeksi puheenjohtajaksi.

Vuoden viri palkittiin tällä kertaa Pohjankyrön messuilla. Tittelin sai Kyrön Voiman entinen puheenjohtaja Raimo Peura.

Korsholman musiikkijuhlat toivat Isoonkyröön kaksi konserttia. Falunin puhallinkvintetti soitti Orisbergin kappelissa.

Ensimmäisillä Nummensalo-päivillä kertoi kirjoittamisen ihanoudesta ja kurjuudesta lapualainen Jyrki Tuulari. Pöytäseurana nuoret palkitut kirjoittajat Margit Silvola ja Juha Pärkkä.

Sarin trahteerikortteerin avaaminen Orismalassa merkitsi sitä, että kunnassa on nyt matkustavaisille majapaikkoja.

Lehdistöneuvos Mikko Pohtola kävi Laurinpäivillä. Hän kuvaili nykyajan maailmanmenoa osuvasti ja kehotti siirtämään perinnettä eteenpäin.

Lokakuuisella kulttuuriviikolla antoivat näytteen taidoistaan myös nuoret isokyröläiset soittajat.

Kyrönmaan Osuusmeijerin oltermannia pyörätettiin taas kilo poikineen. Juusto maistui myös kilpailutuomareille, erikoisjuustojen sarjan voitto tuotiin kotiin.

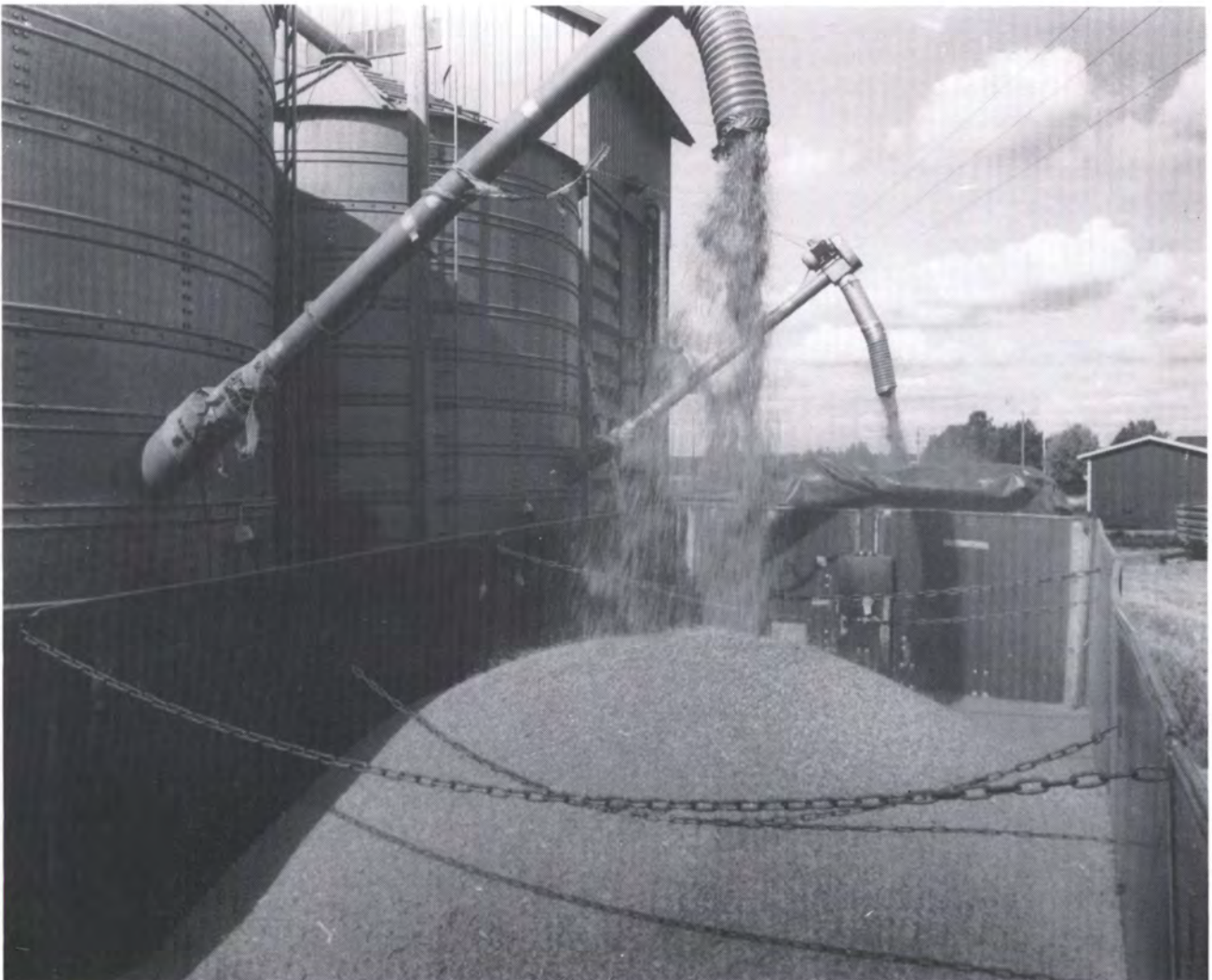
Ympäristöministeri Kaj Bärlund souti Kyrönjokea. Samassa veneessä matkasi kunnanrakennusmestari Hannu Huhtala. Ministeri lupasi suojelulain jo syksyksi.

KyVo:n lukkari Satu Silvennoinen keskittyy syöttöönsä.

Imas kiitti SM-ammunnoissa menestyneitä ampujiaan. Mestaruuden ampui eturivin Jussi Kleemola, Marjut Nikula ja Tarja Kauppila. Jaakko Kauppila on huolehtinut porukan valmentamisesta ja valittiin ansiostaan ampujainliiton vuoden valmentajaksi. Mitaleille ampui myös Timo Kauppila, Mika Norolampi, Pasi Luoma ja Matti Pispä.

Vilja virtasi Isossakyrössä 1990 jälkeen ennätysmäärin.

- KONEISTUKSET
- HITSAUKSET
- ASENNUKSET
- TEOLLISUUSPALVELUT

**OY SCAN -
KONE AB**

**61501 ISOKYRÖ PL 13
PUH. 964-714014**

*Iloista Joulua
ja
Menestyksellistä
tulevaa vuotta.*

DIESEL KORJAAMO
V. KUJALA

ISOKYRÖ 61500 KP 4 PUH. 964-724 561

*Laita nyt
autosi moottori
talvikuntoon.*

Autosi moottorin kunto ilmenee talvella. Älä odota vaan tuo se ilmaiseen testiin. Tarvittaessa teemme sen uudenveroiseksi edulliseen hintaan. Pyydä tarjous!

**SEINÄJOEN
MOOTTORIHOMO**

Pohjankaari 10 60120 Seinäjoki 964-149 511

- ★ LATTIOIDEN -KONEPESUT
- VAHAUKSET
- KIILLOTUKSET

**M PAULARANTA
SIIVOUSPALVELU**

61500 ISOKYRÖ ☎ 964-724448

Kuvaukset ja alan tarvikkeet

Valokuvausliikkeet

K.J.Mielty Ky

Isokyrö - puh. 964-713 248

Tervajoki - puh. 961-785 441

**POHJANKYRÖN
MAANRAKENNUS**

61500 ISOKYRÖ puh. 964-713 723, autop. 949-369 513

LOUHINTAA, KAIVUA JA KUNNALLISTEKNIikkaA

*Hyvää Joulua ja Onnea
Vuodelle 1991*

PEKKA ERKKILÄ OY

ISOKYRÖ puh. 964-713 618
949-234367

Hyvää Joulua

**POHJANKYRÖN
AUTO KY**

964-713 720

61500 ISOKYRÖ

Yritämme edelleenkin hoitaa sovitut kuljetukset ja työtehtävät luottamuksella ja ammattitaidolla.

Pienestä paljon työtä vaativasta aina raskaiisiin nosturia vaativiin siirtoihin.

V. IKOLA

ISOKYRÖ

puh. 713 078

autop. 949-267 699

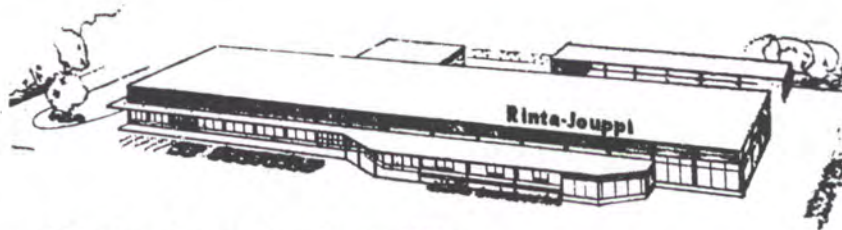
949-268 418

*Emme hikoile turhaan
Haluamme antaa parhaamme,
koska tiedämme, että paikallislehti
luetaan tarkkaan.
Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta*

Pohjankyrö -lehti

*KIITÄMME KULUNEESTA VUODESTA JA
TOIVOTAMME JOULURAUHAA SEKÄ
ONNEA VUODELLE 1991*

**Rinta-Joupin Autoliike
66440 Tervajoki Puh. (961) 785 142**

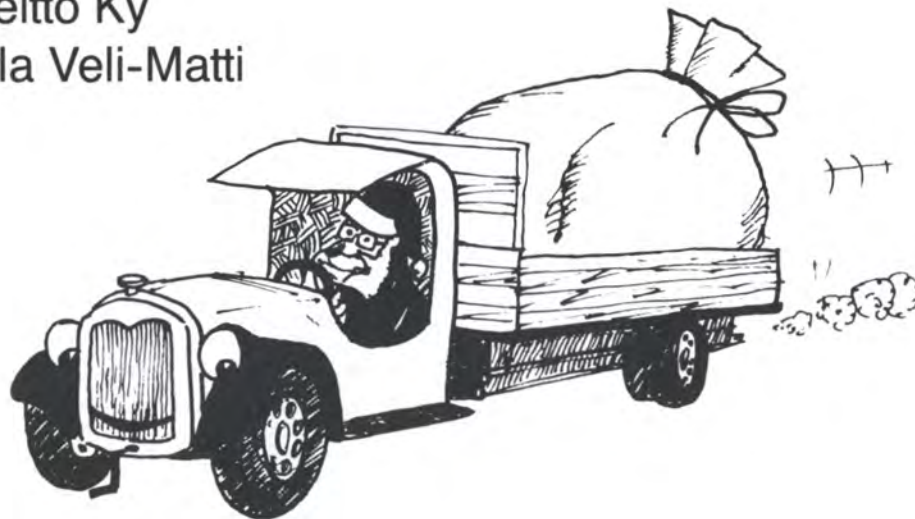
TOYOTA

Syväää Joulua

TOIVOTTAA ISONKYRÖN KUORMA-AUTOILIJAT

Eerola Jukka
Erkkilä Pekka Oy
Erkkilä Markku & Seppo Oy
Havina Jorma
Ikola Veikko
Kuivila Eero
Kujala Erkki
Kuljetus J. Kujala Ky
Kukila Jarmo
Kyrönmaan Hinauspalvelu
Laine Erkki
Laine Heikki
Markko Helge
Markko Heikki
Mullola Erkki
K. Keltto Ky
Kukila Veli-Matti

Rauhala Mauno
Riihimäki Heikki Ky
Riihimäki Väinö Ky
Riihimäki Kalevi
Rinta-Koski Elmer
Saukko Juhani
Sillanpää Esko
Suomela Antti
Suomela Jorma
Torpisto Jyrki
Ylinen Lauri Ky

Gislaved FROST

ja epäsymmetrinen T-nastoitus

Mutkissa tulee suurin paino renkaan ulkokaarteeseen puoleiselle sivulle, jossa on myös eniten pitäviä nastoja.

Fiat myynti ja huolto
kupen·auto
Isokyrö Puh. 964 - 724661

Valoisa Joulutalo

- stereot — videot — TV:t — pölynimurit
- kahvinkeitin, ym. ym. edullisin hinnoin

KYRÖNMAAN
SÄHKÖ OY
☎ 961-785 300, 785 446

KYRÖNMAAN SUURIN KORISTEVALAISIN VALIKOIMA

Kiitämme asiakkaitamme miellyttävästä yhteistyövuodesta ja toivotamme Hyvää Joulua ja Menestyksellistä Uutta Vuotta

KURIKKA-PAINO KOMMANDIITTIYHTIÖ

PL 30, 61301 KURIKKA • Puh. 964-501116, 501117

*Hyvästä yhteistyöstä kiittäen
sekä menestyksellistä
Uutta Vuotta toivottaen:*

TOIKAN TILIPALVELU

Sirpa Toikka

A-ryhmän urakointia

TOIKAN SÄHKÖTYÖ

66440 Tervajoki
puh. 785 410, auto 949-364 160
Telefax 961-785 695

TERVAJOEN AUTOHUOLTO

FORD-HUOLTO
HEIKKILÄ & TAMPSI

Puh. 961/785 626

KYRÖNPAINO
66440 TERVAJOKI ☎ (961) 785 482

*Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta*

T.V. KONTTURI

K-lähikauppa Valtaala

-PALVELEMME MYÖS TAVARAIN KOTIINKULJETUKSELLA
-SOITELLAAN

puh. 724 502

T:MI METALLITYÖ NYSSÖ

Tervajoki 785381

siivouspalvelu

- KOTI-, SUUR- JA
REMONTTISIIVOUKSET
- LATTIOIDEN PERUS-
PESU JA VAHAUS
- SOPIMUS-SIIVOUKSET

•KAR-TAM•
61500 ISOKYRÖ KP 5 ☎ 964-713518-713376

LASTUAVAAN TYÖSTÖÖN
LIITTYVÄÄ UUDEN AUTOMAATIO-
SUKUPOLVEN TUOTANTO-
TEKNIKKAA ASIAKKAIDEN
TARPEIDEN MUKAAN

- erikoistyydökoneita
- sorviportaalirobotteja
- kappaleenkäsittelyrobotteja
- kiinnittimiä
- kokonaisjärjestelmiä (FMS, FMM)

PLANTOOL

61500 Isokyrö
puh.(964) 713 516
telefax (964) 713 851
telex 72225 ptool sf

Rautiasta kaikki

**RAKENNUS-
TARVIKE KY**

BUCKMAN & MULLOLA

ISOKYRÖ puh. 713 362, 713 363

**Kiitos kuluneesta
vuodesta ja
Onnea vuodelle 1991**

**toivottaa
Parturi-Kampaamot**

**MELANEN RAIJA
RÄSÄNEN LEENA
LATVAKOSKI EIJA
HUHTALA ANNE
TERÄVÄINEN TARJA
PERKIÖ MARJATTA
LEHTONEN RAILI
LEHTIÖ AILA**

KAIVINKONE-
TYÖT
LOKOMO
T 320 B

KUOR-
MAUKSET
ALLIS
645 B

KULJE-
TUKSET
SCANIA 141
LRR

Kuljetukset omalla lavetilla

JORMA RISTILUOMA

PUH. 713 032 Autopuh. 949-261032

MUURAUSHIEKKA MURSKETTA SORAA

KOLARIKORJAAMO-AUTOMAALAAMO

autokorjaamo

Mäkipaja Oy

ISOKYRÖ puh 964-713701

**KAIVINKONE
URAKOINTI
P. KUJALA KY**

Isokyrö puh. 713 263, 949/365 663

Kuljetus omalla lavetilla

kaikkia maanrakennusalan töitä.

**Rakennusliike
MARTTI HUHTAMÄKI**

61500 Isokyrö, puh. 964-713 455

- RAKENNUSURAKOINTIA
- ASUNTOTUOTANTOA

K Y R E K A

KYRÖNMAAN ERIKOISKALUSTE KY

66440 TERVAJOKI, PUH. 961-785 611

PUB KYRÖNHÖVI KY

Puh. 713 875

MUNKIN KAUPPA

66440 TERVAJOKI

Puh 961-785 088

**Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta**

Autoliike

J. RUUTI Oy

KODINKONEHUOLTO Ky

Lastenkodinkatu 10

VAASA
klo 9—17

Puh. 174 513 114 505
kotiin 762 450 tai 168 179

E.Taulun autoliike

TERVAJOKI PUH. 961-785 056

**Radiot—TV—Stereot—Videot
Kodinkoneet ja valaisimet
vähällä rahalla Laihialta**

Lahdenmaan Radio ja TV

Laihia — puh. 770 443

**ONNISTUNUT REMONTTI ALKAA
ERIKOISLIIKKEESTÄ.
KYRÖNMAALLA TEITÄ NEUVOO
JA PALVELEE**

KYRÖNMAAN Tapetti ja Maalitarvike

p.961-785 699 TERVAJOKI

RADIO- JA TV-HUOLTO

sekä muu sähkölaitehuolto

KYRÖNMAAN ELEKTRONIIKKA

Juhani Kujala

Jussintie, 61500 ISOKYRÖ

Puh. 964-713 491, autopuh. 949-362 091

Raimo Hakala ky

Kalkinlevityspalvelu

puh. 964-724 120, autoon 949-266 476

- **LELUT**
- **LAHJAT**

.....
Leenan Lelu ja Lahja

61500 ISOKYRÖ puh. 713 737
66400 LAIHIA puh. 772 150

**Jäte ja siirtolavakuljetukset
Isossakyrössä ja ympäristökunnissa**

**KYRÖNMAAN
JÄTEHUOLTO
ERKKI MULLOLA**

Puh. 713 435 Taksiautoon 949 261 435
Kuorma-auto 949 363 635

Valtuutettu Massey Ferguson huoltokorjaamo.

ESAN PAJA Ky

Lehmäjoki puh. 724 340,
autoradiopuh. 949363834

*Hyvää Joulua
ja Onnea Vuodelle
1991*

KYRÖNTORI ISOKYRÖ
☎ 714100

<p>Auto- ja Konekorjaamo H & J & S LEHTONEN Puh. 713 268</p>	<p>HALPA-AITTA Ylistaro, puh. 740 295 Kokoperheen tavaratalo</p>
<p>K-VALINTA HATTUNEN ISOKYRÖ PUH. 713 190</p>	<p>SANDVIK TERÄTUOTE — pyöröterät — kunnostusvälineet — MYynti JA HUOLTO: "Jokisuun Sahuri" Mv JUHANI LUOMA 61500 Isokyrö (964) 713 062</p>
<p>KIRJANPITOTOIMISTO ALLI KOSKINEN Puh. 713 672</p>	<p>TAKSI / INVA MARKKU ALANEN VÄHÄKYRÖ TERVAJOKI P. 785 063 AUTO 949-662 044</p>
<p>KELLOSEPÄNLIKE Rimpeläinen Puh. 713 129</p>	<p>RAKENNUSLIIKE R. LIDMAN OY Myllymäentie 26, 66400 Laihia puh. 771 414 autopuh. 949 363 355</p>
<p><i>Hyvää Joulua Onnea vuodelle 1991</i> P. SAARI OY ISOKYRÖ puh. 713 344</p>	<p>Kodinkone- Radio ja TV-talo Isonkyrön Konepiste Ky Asko Pollari Isokyrö, puh. 713 416</p>
<p><i>Hyvää Joulua!</i> Ylistaron Painopalvelu puh. 732 209</p>	<p><i>Hyvää Joulua & Onnellista Uutta Vuotta</i> ISONKYRÖN RAVINTOLA LOUHI KY Puh. 713 411</p>
<p>KAUNEUS JA JALKAHOITOLA HENRIKKA Lukkarinmäentie 61500 ISOKYRÖ puh. 713880</p>	<p>KYRÖN RADIO JA TV Isokyrö ☎ 713 929</p>
<p><i>Joulurauhaa toivottaa</i> Painepesutyö R. Ventä puh. 964-713 378 ja 724 040</p>	<p><i>Hyvää Joulua!</i> Rakennus Palomäki Ky Ristontie, 66400 LAIHIA, puh. 961-770 606</p>

URHEILU ERÄTULI ky

Pauli Suorauha Keskuskatu 2,
☎ 964-713 201 61500 Isokyrö

Suorauha
Heli Suorauha kemikallio
☎ 713201 61500 Isokyrö

Yritystoimintaa yli 20 vuotta

Kiitämme asiakkaitamme ja liiketuttaviamme
kuluneesta vuodesta

TOIVOTAMME KAIKILLE
HYVÄÄ JOULUA

AILA JA MARKKU LEHTIÖ

VARAOSAT TERVAJOELTA

KYRÖN

AUTO-OSAT KY

TERVAJOKI ☎ Varaosat 961-785 461
Huolto 961-785 462

Ark 8.30-17

Per 8.30-18

Lau 8.30-13

- varaosat
- autotarvikkeet
- renkaat
- akut
- öljyt
- työkalut

TOYOTA-HUOLTO TERVAJOELTA

KYRÖN

AUTO-OSAT KY

TERVAJOKI ☎ Huolto 961-785 462
Varaosat 961-785 461

- huollot
- korjaukset
- säädöt
- rengastyöt

Ark
klo 8 - 16

NYKYAIKAISIN ERIKOISLAITTEIN

UUDISRAKENTAMISTA, PERUSKORJAUSTA,
SUUNNITTELUA

Rakennuspalvelu P. HAAPOJA KY

61500 ISOKYRÖ puh. 964-713 477 tai 949-364895

*Joulurauhaa ja
Hyvää Uutta Vuotta!*

Valmet- ja MF-traktorien
huollot

KORJAAMO

Heikki Maunuksela Ky

61550 ORISMALA. Valtaala ☎ 964-724556.

ISONKYRÖN ESSO

puh. 713 205

Huoltamo, kahvio

harjapesukone henkilöautoille

Avoimna: ma-pe klo 7.00-20.00

lauant. klo 8.00-20.00

sunnunt. klo 10.00-18.00

Automaatista setelitankkaus myös DIESEL.

ISONKYRÖN HUOLTAMO OY

A & J. Uusihaka

Kaivinkone urakointia
Kivien porausta ja ammuntaa
Kivien- ja maansiirtoa
Turve ja ruokamullan kotiin kuljetus
Tervajoki 725 166, 785 701, 949-263942
949-266642

**LYMFA JA HIERONTAHOIDOT
KUNTOHOITAJA JA LYMFATERAPEUTTI**

TEIJO NURMILAHTI

ajanvaraus ma—to puh. 785 334 Tervajoki

Hyvää Joulua

*Lahja- ja
taloustavaroita
tehtaanmyymälästä*

JOHAN[®]PUU
61550 ORISMALA puh. (964) 724 798

TERVAJOEN KELLO

Arvi Kujala

Puh. 785 117

RAKENNUS- TAMMI OY

Seinäjoki

puh. 134 005

Autop. 949 662 644

Rakennusyhtymä MÄKI & JOKINEN

Rivitalo- ja

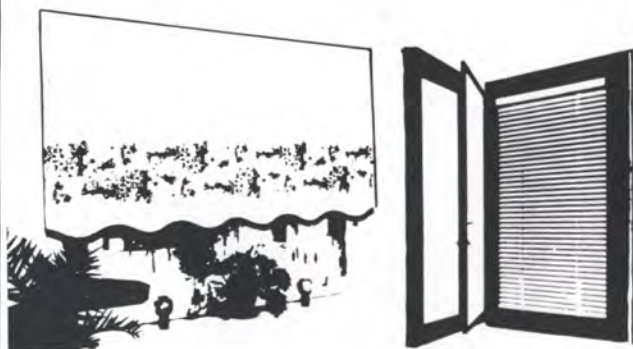
pientalourakointia
urakalla ja laskuun

Puh. 785 498 — 713 682

Syväää Joulua
ja
Onnellista Uutta Vuotta

POLYNO Oy

Tervajoki
puh. 785 297

Rullaverhot, sälekaihtimet
Isoäidin verhotangot
Pystylamelli verhot,
taite- ja paljeovet
KALLION KAIHDIN

Puh. 961-110 115, VÖYRINKATU 14

Motorest

Paljon enemmän kuin tavallinen taukopaikka

TERVETULOAA VIIHTYMÄÄN

Aina vastajauhettua tuoretta kahvia.

Aina uunituoretta lämmintä pullaa.

Maukkaita lounas- ja
Motorest-ruoka-annoksia.

Avoinna ark 7—21
la 9—21
su 9—21

Ystävällisempi tankkauspaikka

KESOIL - Motorest

KYRÖNPORTTI

Anna-Leena ja
Heikki Hoffren

TERVAJOKI

Puh. 961-785110

ISONKYRÖN KUNTOSALI

NAINEN!

Haluatko kiinteyttää vartalosi

MIES!

Kaipaako lihaksistosi remonttia?

TULE, NIIN OHJAAMME SINUT ALKUUN!

Käytössäsi täydellinen kuntosalilaitteisto ja solarium!

HUOM! NAISILLE OMA ILTA KESKIVIKKOISIN
ALK. KLO 18.

TERVETULOAA!

AVOINNA: ark. klo 9—21, la klo 9—16, su klo 12—18
(KELA:n vieressä, Essoa vastapäätä)

puh. 714 116

TAKSI

MILLOIN VAIN...

...MISTÄ VAIN

puh. 964-713 215, auto 949 363 343

EDULLINEN OSTOPAIKKA ORISMALASSA

— ELINTARVIKKEET —KODINTARVIKKEET
—TALOUSTAVARAT —TEKSTILIÄ

**KYLÄKAUPPA
LEPPILÄHTI**

ORISMALA Puh. 964-724536

Maatalous

NOROLAMPI Ky

Tervajoki

785023

Toivottaa: Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Joulurauhaa ja Hyvää Uutta Vuotta

JYLLINKOSKEN SÄHKÖ OY

ISOSSAKYRÖSSÄ

Piiriesimies A. VIRTA puh. 713 142

PÄÄKONTTORI KURIKKA puh. 550 111

HYVÄÄ JA RAUHALLISTA JOULUA

**Maatalous
MATTI PAASI**

MYYMÄLÄ JA VILJAVARASTO

ORISMALA PUH. 724 588

Kenkä-Aitan Terttu ja Eila
kiittävät asiakkaitaan
kuluneesta vuodesta ja
toivottavat

*Rauhallista Joulua
ja
Onnekasta
Uutta Vuotta!*

**ISONKYRÖN
KENKÄ-AITTA**
713405

*Kiittäen asiakkaitamme
kuluneesta vuodesta
toivotamme
Rauhallista Joulua
ja
Hyvää Uutta Vuotta*

SYSTEM LAHTI OY

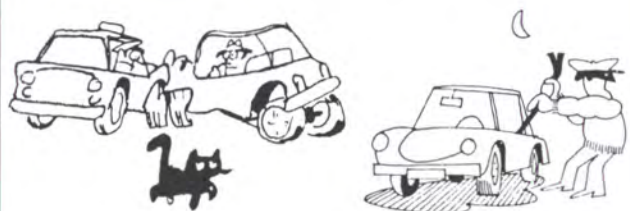
61560 ORISBERG
PUH. (964) 725037, auto 949 362 437
FAX 725038

VARAUDU YLLÄTTÄVIIN TILANTEISIIN!

**KÄYTÄ LÄHIVAKUUTUKSEN KOTIKENTTÄ-
ETUA HYVÄKSESI
PAIKALLINEN — VAIHTOEHDOISTA
PAREMPI
VAKUUTUKSET KYRÖÖSTÄ — TOTTAKAI**

**POHJANKYRÖN
LÄHIVAKUUTUS**
Isokyrö 964/713315

PETRINELLA

ISOKYRÖ puh. 713 555
ASUSTEITA NAISILLE
JA LAPSILLE

- täytesora
- erityishiikka
- kantavat kerrokset
- **salaojasora**
- tiesora 0-10 mm,
0-25 mm ja 0-40 mm
- **MYÖS KALLIOMURSKELAJIKKEET**
- 0-18 mm, 0-35 mm ja 0-65 mm
- 0-12 mm kalliomurske

Tilaukset osakkailta: Lasse Pollari puh. 713 598 auto-
puh. 949364598; Martti Ristiluoma puh. 713 355,
949362755; Jorma Ristiluoma puh. 713 032,
949261032; Risto Kuuttila puh. 713 161, 949266234;
Heikki Kujala puh. 724 593, 94040/61643; Matti Kukila
puh. 724 674; Raimo Hakala puh. 724 120, 949266476;
Arvo Tarkkanen puh. 785 080, 949369721; Paavo Kujala
puh. 713 263, 949365663.

ISONKYRÖN KULJETUS OY

Puh. 949 268 333

HACKMAN KOVANAAMA- HAAVOITTUMATON PAISTINPANNU

JOULULAHJAT TEHDASMYYMÄLÄSTÄ

- HACKMAN UUTUUDET
- HAVIN KYNTTILÄT KILOHINTAAN
- II-LAATUA
- **POISTOJA SHOKKIHINTAAN!**

HACKMAN

TEHDASMYYMÄLÄ, KIRSIKKA, TERVAJOKI
AVOINNA MA-PE 9—18 LA 9—14 puh. 785 430

Online LOTTO

Nyt voit pelata Lottoa vielä
lauantaihin klo 20.00 asti!

AVOINNA LAUANTAINA

10—02.00

Tervetuloa veikkaamaan

GRILLI-KAHVIO
Tarjantti

ISOKYRÖ

*Hyvää Joulua
ja
Onnellista Uutta
Vuotta 1991*

**Tervajoen
Kiviveistämö Oy**

puh. 961-785 248

Isonkyrön seurakunta

toivottaa Pohjankyrön kansalle
joulu rauhaa ja onnea vuodelle 1991

"Menkäämme nyt Beetlehemiin
katsomaan sitä, mikä on tapahtunut
ja minkä Herra meille ilmoitti."

Lk 2:15

**Isonkyrön
Betoni Oy**

66440 Tervajoki puh. 961 -785 133,785 137

KYRÖNMAAN NÄKÖ OY

66440 TERVAJOKI
puh. (961) 785 440

KYRÖNMAAN TILITOIMISTO

Puh. 713 526

ERILAISIA METALLITÖITÄ TANUN TAVARA KY

K. LEHTONEN
Orismala, puh. 724 504

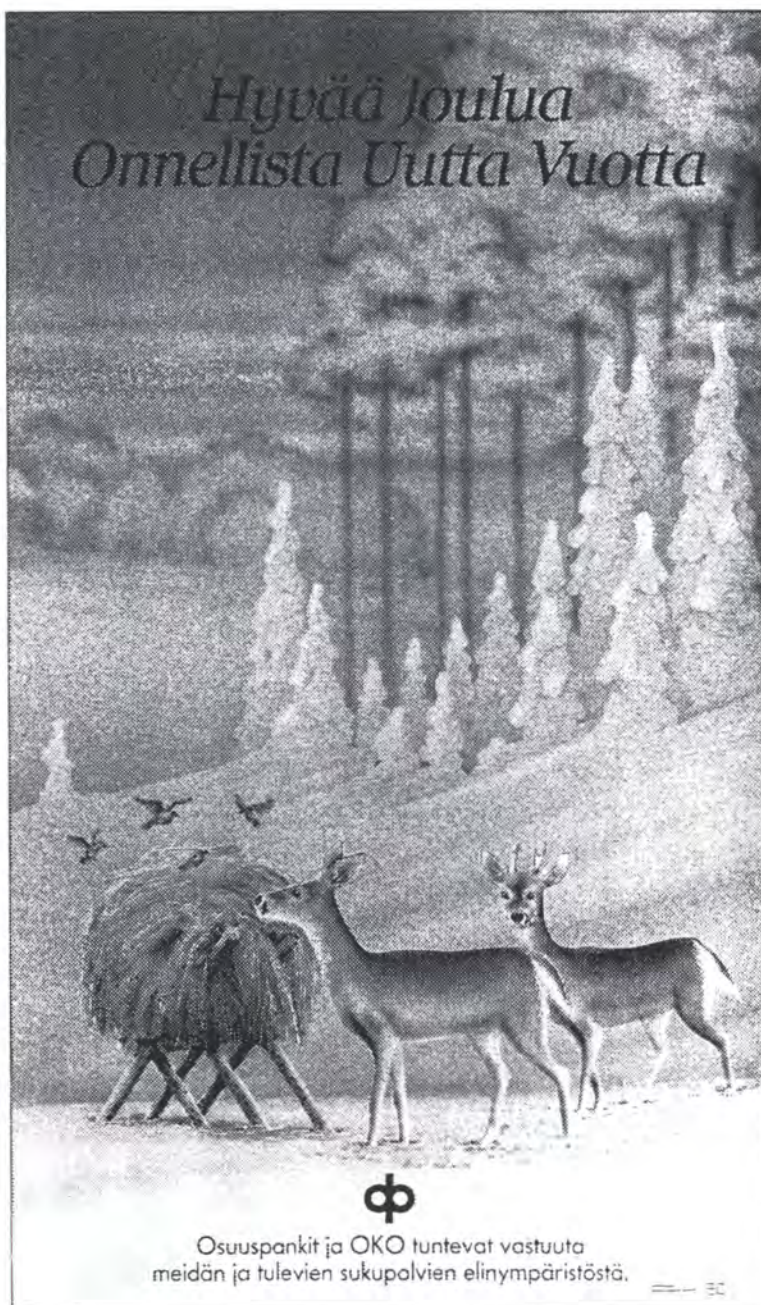
FYSIKAALINEN HOITOLA JOHANNA ULVINEN KY PUH. 713 715

Kiittäen kuluneesta
vuodesta
Toivotamme
asiakkaillemme

HYVÄÄ JOULUA JA
ONNELLISTA
UUTTA VUOTTA

Isokyrön S-MARKET ja Leipomo

*Hyvää Joulua
Onnellista Uutta Vuotta*

Osuuspankit ja OKO tuntevat vastuuta
meidän ja tulevien sukupolvien elinympäristöstä.

— 30

φ KYRÖNMAAN OSUUSPANKKI

Hyvää Joulua ja suuntana Isokyrö myös vuonna 1991

Isonkyrön kunta

VAADI UNIKKO!

Unikko on Waasoftin kehittämä yhden (Ms-Dos) tai useamman (Xenix, Unix) käyttäjän laiteriippumaton ohjelmisto.

Unikko on toteutettu Progressilla, neljännen sukupolven kielellä. Unikko kattaa koko talous- ja materiaalihallinnon sisältäen kirjanpidon, palkanlaskennan, tilausten käsittelyn, laskutuksen, reskontrat, varastovalvonnan ja pankkilinjat.

KYSY LISÄÄ MEILTÄ

 Oy Waasoft Ab

UNIKKO-OHJELMISTO

1. ASIAKAS-, TUOTE- JA PERUSTIEDOT
2. TILAUSTENKÄSITTELY JA LASKUTUS
3. MYYNTIRESKONTRA
4. VARASTOVALVONTA
5. OSTOTILAUKSET
6. OSTORESKONTRA
7. KIRJANPITO
8. PALKANLASKENTA
9. PANKKIYHTEYS

Silmukkatie 2 (PL 62), 65100 VAASA, puh. (961) 235 111

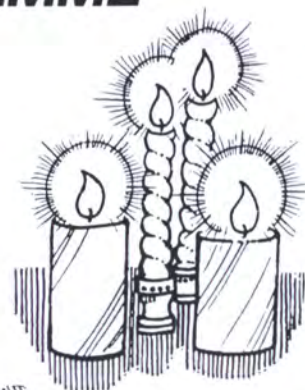
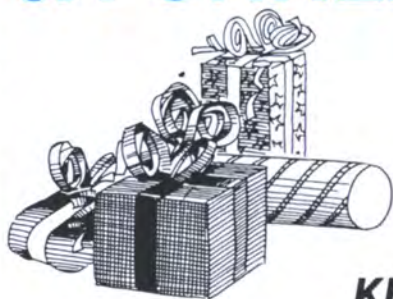
*Levollista joulua
kaikelle kansalle*

Joulu joutuu ja ihmisillä on hyvää tahtoa. Näin on myös meillä Kansallispankin konttorissa. Niinpä haluamme koko joukolla toivottaa kaikille paikkakuntalaisille oikein levollista joulua ja mukavia asioita uudelle vuodelle!

KANSALLISPANKIT
Isokyrö - Tervajoki

**KIITÄMME OHIKIITÄNEESTÄ VUODESTA
JA TOIVOTAMME ASIAKKAILLEMME
JA LIIKETUTTAVILLEMME**

**HYVÄÄ JOULUA
JA ONNELLISTA
UUTTA
VUOTTA**

**KETTULAN
KAUPPAHUONE JA HENKILÖKUNTA**

K

YKSILÖLLISELLÄ SIJOITUSTALLETUKSELLE SAAT SÄÄSTÖPANKIN PARHAAN KORON!

Jo on ajat muuttuneet. Sijoittava säästäjäkin on viime aikoina joutunut lujille.

Mutta Säästöpankissa voit tehdä korkean nettotuoton tarjoavan yksilöllisen sijoitusratkaisun, joka vastaa uuden ajan ihmisen tarpeita.

Sijoitustalletus on riskitön ja hyvätuottoinen sijoitus. Sinun ei tarvitse seurata pörssikursseja, eikä olla huolissasi varoistasi. Ne ovat turvallisesti sijoitettuina, ja

antavat sinulle vielä hyvät käyttörahat!

Tule Säästöpankkiin neuvottelemaan omasta, yksilöllisestä Sijoitustalletuksesta asiantuntijamme kanssa.

Joustavalle Sijoitustalletukselle maksetaan Säästöpankin korkeinta korkoa! Tule, kysy ja vertaa!

Ja kun tulet, osallistu samalla 75 000 mk:n, 30 000 mk:n ja 20 000 mk:n talletusten arvontaan. Arvontakorttisi voi vielä muuttua oikeaksi arvopaperiksi...

Hyvää Joukua ja Onnellista Uutta Vuotta

ISONKYRÖN SÄÄSTÖPANKKI